Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA 2004. IX. évfolyam, 5. szám. Július-augusztus

„Pusztultunk... fogytunk, de megmaradtunk."
A kárpátaljai egyház újjászületése 15 évvel ezelőtt (2-3. o.)

Szeretnél boldog lenni?
A IX. Munkácsi Katolikus Ifjúsági Találkozóról (4. o.)

„Nonstop pap szeretnék lenni"
Pap- és diakónusszentelés Munkácson (6. o.)

Kapostól Kaszonyig
Károlyi Lajos atya 90 éves (7. o.)

Isten Szentlelke szüntelenül új utakra vezet minket
Az egyház tavasza Indiában (8-9. o.)

Ismét megrendezik a Munkácsi Zenei Tábort
A jelentkezésről ld. 10. o.

Szent bűnösök vagyunk, akiket Isten szeret
Kinga nővér gondolatai (12. o.)

„Uram, taníts meg minket imádkozni!"
Életige, 2004. július (14. o.)

A festő, aki önmagát köttette fel a keresztre
Munkácsy Krisztus-trilógiája (16-17. o.)

Pap- és diakónus-szentelés Munkácson

Kárpátaljai katolikus fiatalok találkozója

A TARTALOMBÓL:

Újjászületés – 15 éve . . . .2-3. o.
IX. Munkácsi Ifjúsági Találkozó . . . . . .4. o.
Imaoldal . . . . . .5. o.
Pap- és diakónusszentelés Munkácson . . . . . .6. o.
Károlyi Lajos atya 90 éves! . .7. o.
Majnek Antal püspök beszámolója indiai útjáról . . .8-9. o.
Hírek . . . . . .10-11. o.
Kinga nővér gondolatai . . .12. o.
Júliusi és augusztusi szentek . . . . . .13. o.
Életige, július-augusztus 14-15. o.
Munkácsy Krisztus-trilógiája . . . . . .16-17. o.
Mese . . . . . .18. o.
Bibliai kvíz, vetélkedő . . . .19. o.
Humor . . . . . .20. o.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Cserbánics Adrienn, Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Mira. u. 5.

Engedélyszám:
3T 199

Készült:
az IVA PROFI nyomdában, Ungváron

A kárpátaljai egyház újjászületése 15 évvel ezelőtt

Kárpátalján az egyház 1989-ben kapta meg a megújulás lehetőségét. Évtizedek elszigetelődése, a papnevelés hiánya, a kemény üldöztetés nyomán az utolsó papi generáció igencsak megritkulva, megöregedve és megfáradva, mégis hűségesen vezette a rábízottakat. *„Pusztultunk... fogytunk, de megmaradtunk. Hitünket megőriztük"* – mutatta be a kárpátaljai papság hosszú szenvedés- és szolgálattörténetét Csáti József vikárius Paskai László bíborosnak az 1989. májusi főpásztori látogatása során, Munkácson.

A háború utáni 48 papból 1989-ben már csak nyolcan voltak életben, akik 70 év feletti életkorukkal mintegy azt sugallták, hogy a kárpátaljai katolikus egyház sorsa megpecsételődött. De a *„nem hagylak árván titeket..."* minden időkben megerősítő és reményt keltő ígéretét az idős atyák is a szívük mélyén őrizték.

1989. március elején váratlanul megnyílt az addig valóban „vasfüggönnyel" elzárt határ: hosszú évtizedek után Csap és Záhony között megindulhatott az ún. „egyszerűsített határforgalom". A közönséges Tisza-híd által a Megváltó keze azonban egy másik, akkor még láthatatlan hidat is épített hűséges hívei és szolgái számára. Már egy-két héttel a sorompók megnyitását követően, a húsvét előtti időszakban négy ferences és egy jezsuita atya jött át Munkácsra, Ungvárra, Beregszászra és Nagyszőlősre, az itteni idős paptársak segítségéül s a hívek megerősítéséül.

Sokoldalú előkészítés során Paskai László, Magyarország bíboros érseke 1989 májusában Kárpátaljára látogathatott. Kárpátalja földjén negyven éve nem járhatott katolikus püspök, és most e vidék magyar bíboros érseket köszönthetett. *„Az egész a Gondviselés műve volt, nem az enyém!"* – summázta a történteket Paskai László bíboros atya hosszú évekkel később.

„A kárpátaljai templomokban összegyűlt több ezres tömeg között nemcsak magyarok és katolikusok, hanem más valláshoz és nemzetiséghez tartozók is részt vettek" – emlékezik vissza a bíboros atya kíséretében lévő Páldi András, a kijevi magyar főkonzulátus munkatársa, s hozzáfűzi a főpásztor személyes élménybevallását is: *„Közel négy évtizedes papi szolgálatom alatt annyi meghatottságot, örömtől könnyes szemet nem láttam, mint ez alatt az öt nap alatt."*

Paskai László esztergomi érsek-prímás több kárpátaljai templomban megemlítette, hogy a Szentatya tud bíborosa kárpátaljai látogatásáról, és figyelemmel kíséri azt. A „halló fülek" ebből kiértették, hogy a szentéletű pápa imájával kíséri az itteni eseményeket. Sőt, a bíboros atya sem indult el anélkül, hogy az egy héttel korábban tett ausztriai zarándoklata során ne ajánlotta volna kárpátaljai útját a Boldogságos Szűzanya oltalmába, ne kérte volna segítségét. Ha ehhez hozzávesszük Kárpátalja papjai s hívei hosszú, negyven esztendőnyi buzgó imáját – s nem kevésbé a hosszú évek megpróbáltatásaiból adódó felajánlásokat –, azt kell mondjuk, ennyi fohász nem maradhatott meghallgatás nélkül.

A bíboros atya ezen rövid, öt napos kárpátaljai útja során hét templomban celebrált szentmisét, 15 egyházközségben járt, buzdítva a híveket az egyéni és közösségi imádságra – főleg a papi hivatásokért. Minden köszöntésből áradt feléje az idős papok s híveik öröme, hálaadása, boldog megrendülése. Mint ahogy szívszorító helyzetük miatt érzett fájdalmuk is.

Nagyszőlősön a főpásztori látogatást megelőző napokban – a diplomáciai bonyodalmakat elkerülendő – a másfél éve visszakért templom kulcsait váratlanul, meglepő készséggel átadták az egyházközségnek. A meggyalázott, sokat szenvedett ősi templomból négy teherautónyi szemetet és hulladékot kellett ugyan kiszállítani, de ez többé nem a bánat ideje volt, hanem végre a megkönnyebbülésé, a bizakodásé.

A hálaadó szentmisét a temetőkápolnában tartották meg. A kis templom meg is érdemelte ezt a megtiszteltetést, hiszen évtizedeken keresztül itt tartották a szentmiséket.

A bíboros atya a hívek megerősítését tartotta szem előtt: *„Krisztus nem ígérte meg követőinek, hogy az élet könnyű lesz, hogy minden sikerülni fog az éle-*

tükben, sőt, azt mondta, hogy ‚aki utánam akar jönni, vegye fel keresztjét mindennap és úgy kövessen engem.' ... A kereszt jele arra is figyelmeztet, hogy ha Krisztusé vagyunk, akkor föl kell vennünk a keresztet, mert Krisztust akarjuk követni... Egyházunk egész története fölmutatja azt, hogy akik hűségesek voltak Krisztushoz, bár sok próbatétnek voltak kitéve, de meg tudták őrizni szívükben az igazi hitet. És éppen ennek a próbatétnek, ennek a hűségnek lett az eredménye, hogy egyházunk mindig meg tudott az újulni, minden korban meg tudta mutatni azt a belső gazdagságot, amely Jézus Krisztustól ered, s amely a Szentlélek ajándéka".

A kijevi tárgyalások során Paskai László kérte az állami hatóságokat, hogy az ünnepek alkalmával magyarországi papok jöhessenek át istentiszteleteket tartani, s hogy 3-5 pap hosszabb időre is letelepedhessen Kárpátalján addig, míg az utánpótlás meg nem oldódik. Ugyanígy kérte, hogy engedélyezzék vallásos irodalom, Szentírás behozatalát, valamint, hogy szovjet állampolgárok is tanulhassanak a magyarországi papi szemináriumokban.

A válasz meglepően készséges, de főleg újszerű volt: *„...A vallásosság ma már minden állampolgár emberi jogává vált, megkezdődött a templomok visszaadása... Megengedték a harangozást, az istentiszteletet azon a helyet lehet tartani, amelyen a hívek kérik".* A konkrét és igen biztató ígéret az volt, hogy 5 magyarországi pap jöhet Kárpátaljára missziós munkára.

Még ugyanebben az évben, 1989. augusztusában és szeptemberében megérkezett Magyarországról Nagyszőlősre az első három ferences: Majnek Antal, Zatykó László és Radics Dávid. Velük egyidőben érkezett Rahóra Bohán Béla jezsuita, valamint Dióssi Kornél Domonkos-rendi atya Munkácsra.

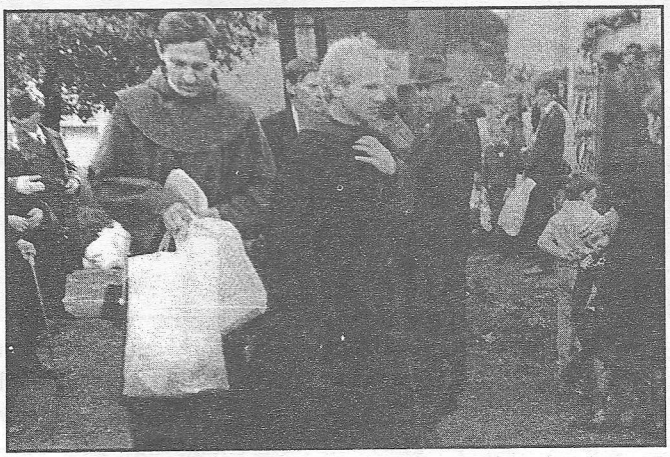

Majnek Antal OFM és Zatykó László OFM 1989 októberében, a kerekhegyi búcsú után

A legkorábban, július végén, éppen 15 évvel ezelőtt Majnek Antal atya érkezett meg, s augusztus 13-tól már rendszeresítette a szentmiséket a még mindig egyedül használható kis temetőkápolnában. A szőlősi hívek öröme határtalan volt, s igen meleg fogadtatásban részesítették. A kezdeti hetekben az egyik jámbor család fogadta be az elsőként ideérkezett ferences barátot.

Merthogy ismét „barátok"-ként jöttek a ferencesek a szőlősi hívek közé. Vállalták a teljes kiszolgáltatottságot, hiszen Kárpátalján olyan vidékre léptek, ahol még élénken élt az egyház s a papok üldözésének emléke. Nem lehetett tudni, a hosszú évek tiltása, szigora után mit tudnak tenni a lelkipásztori szolgálat terén.

Csáti József vikárius a három ferences atyára kezdetben három város és azok környékét bízta. Zatykó László Nagyszőlőst és Tiszaújlakot, Majnek Antal Husztot, Técsőt, Visket, Bustyaházát és Kerekhegyet, Radics Dávid pedig Fancsikát, Királyházát, Feketeardót és Nevetlent látta el.

Az ősz folyamán a kis ferences közösség egy kisméretű vályogházat vásárolt a belvárosban, mégis bizonyos rejtettségben. *„...lehet, hogy nem felel meg a klasszikus kolostor követelményeinek, de megfelel Szent Ferenc elvárásának. Jó benne az, hogy nem a miénk, hanem a szőlősi egyházközséggé, s még a környék házai között is – pedig egy sem palota – a szerényebbek közé tartozik"* – írja 1990-ben Zatykó László atya, a szőlősi házfőnök.

„Megérkezésünkkor nem volt áram" – emlékezik vissza Dávid atya, a misszió legfiatalabb tagja – *„aztán rá kellett jönnünk, hogy az áramszünetekhez hozzá kell szokni. A szobámban volt egy ágy s egy faszekrény. A budai rendházból vittem szalonnát meg babot, egyebet, amit készítettek számunkra, hogy ne éhezzünk. De épp az ellenkezője történt: meleg ebéddel és vacsorával vártak bennünket... s az élelemmel soha nem volt gond".*

A hívek örömteli vendégszeretete, mely a legnagyobb szükségben is hálásan gondoskodott szeretett atyáiról, találkozott a ferencesekével. A szőlősi barátok szerény kis háza rövidesen közösségformálóvá vált, hiszen sokáig szolgált plébániaként, közösségi házként is, hol fiatalok hittana, hol idősebbek imádságos összejöveteleinek adva helyet. De ajtaja nyitva állt mindig és minden segítséget, meghallgatást, megnyugvást kereső számára.

Mindjárt az elején az atyák a gyermekek hitoktatásának lehetőségét keresték. Csáti vikárius figyelmeztetett, hogy a hitoktatás szigorúan tilos, így a szentmise egyúttal hitoktatás is lett, a prédikáció a gyakorlatban szervezett hittanórává vált.

A lelkipásztori szolgálat mellett az elsődleges feladatok közé tartozott a visszakapott templomok helyreállításának megszervezése, irányítása. S ez Nagyszőlős és Bustyaháza esetében volt sürgető.

Mindkét szőlősi egyházközség lelkesen nekilátott temploma mielőbbi rendbetételéhez. A megtisztított szőlősi plébánia-templomban a kis ferences közösség még 1989. október 3-án megünnepelte Szt. Ferenc tranzitusát a szőlősi hívek körében. A még világítás nélküli, kormos, piszkos templomfalak között, a gyertyafény és a már rég nem hallott, elfeledett gregorián dallamú ének olyan meghittséget eredményezett, hogy a ferencesek nemcsak megrendítették a semmi hasonlót nem tapasztalt szőlősieket, de végképp belopták magukat a hívek szívébe.

Három héttel később, október 23-án, Kapisztrán Szent János ünnepén, délután fél ötkor, hosszú és súlyos némaság után újra megszólaltak a Nagyszőlősi Mennybemenetel templom harangjai. Nagy örömre hívtak. A szőlősi ferences közösség e napon mutatta be itt az első szentmisét. Több mint létszáz év leforgása után, a történelem annyi vihara után a nagyszőlősi plébániatemplomban ismét Szent Ferenc fiai mondhattak misét, gyóntathattak, taníthattak – s végre gyógyíthattak...

Egyre többen merték leküzdeni több évtizedes görcsös félelmüket, miután sokan szívdobogva, mások kíváncsian el-eljöttek a felállványozott templomban tartott szentmisére. S innen többé nem lehetett közömbösen elmenni, elfordulni. Az igazság hirdetése, mely ilyen lefegyverző egyszerűséggel, ennyi testvéri szeretettel történt, megérintett, megindított, rabul ejtett...

Riskó Mariann készülő könyve alapján
összeállította: Pápai Zsuzsanna

Szeretnél boldog lenni?

A IX. Munkácsi Katolikus Ifjúsági Találkozóról

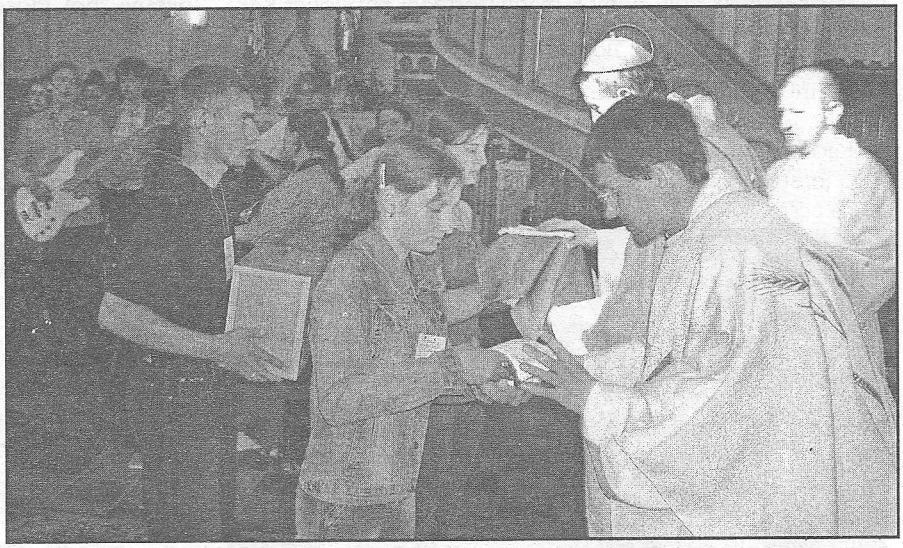

Mit jelent számomra a boldogság, hogyan képzelem el azt, mit teszek azért, hogy boldog legyek? Ezek, és a témához fűződő kérdések foglalkoztatták azokat, kik részt vettek a IX. Munkácsi Katolikus Ifjúsági Találkozón június 5-én Munkácson. A meghívott előadó a sokunk számára jól ismert Roska Péter atya, az esztergomi szeminárium spirituálisa volt.

Hagyományosan előadások és csoportbeszélgetések követték egymást, lehetőséget adva az ismerkedésre, tapasztalatcserére.

Életünkben gyakran foglalkozunk azzal, hogy megteremtsük és megőrizzük jólétünket, kényelmünket, megvalósítsuk álmainkat, mert azt gondoljuk: ez az, amitől boldogok leszünk. Végülis csak akkor leszel boldog, akkor nyugszol meg, ha megkapod, amire vágysz. De mire vágysz igazán, mitől leszel igazán boldog?

Elmélkedéseiben Péter atya arra irányította figyelmünket, mitől boldog egy keresztény ember. Sorra vettük azokat a dolgokat, melyek nekünk örömöt vagy csalódást okoznak, ki-ki elgondolkozott azon, számára vajon mi a legfontosabb és mi fölösleges vágyai beteljesülésének útján. Minden gondolkodó ember rájön arra, hogy túl az anyagi javakon van valami, ami nélkül nincs értelme a jólétnek, vagány autónak, hírnévnek, vagy akár egyszerűen a szórakozásnak. Sokan azt modták, hogy családjuk, barátaik nélkül szegényebb, üresebb lenne az életük. Szégyenkezve vallottuk be magunknak, hogy természetesnek fogadjuk el szeretteink létezését, és nem Isten ajándékának tekintjük őket. Ezért buzdított mindenkit Péter atya a szüntelen hálaimára családunkért, környezetünkért: Gondviselő Atyánk általuk akar elvezetni teljes boldogságunkhoz. Köszönetet mondunk Péter atyának mély elmélkedéseiért, látogatásáért!

István Andrea

Lénárd Ödön

Akik vagyunk és leszünk, nem marad zárva önmagában, hanem hatnia kell maga körül. De minden tettünk, a létünk, a jövőnk öröktől fogva elrendezett, és van értelme az örökkévalóságban. Ez csak akkor válik világossá előttünk, ha mindent az örökkévalóság fényébe állítunk.

Edith Stein

Intelem mai prófétáinkhoz

Nehogy már azt higgyétek,
hogy ti vagytok a látók,
a bölcsek, a tiszták, akik felett
egy tűzoszlop világolt.

Nehogy már azt higgyétek,
hogy poros-eres lábaitok mögött
friss, ifjú népek keresik majd
a földi meg az égi örömöt.

Nehogy már azt higgyétek,
vértanúitok izzanak a múltból,
vagy a jövőből ragyogó századok
köszöntenek fiús hajoltukból.

Nehogy már azt higgyétek,
Valami döbbenetes nagyszerűt
Vár tőletek az a sok-sok szerencsétlen,
Ki rí és ríkat, vonít meg üt.

Pár ezer éve volt úgy, hogy
prófétákat vártak a népek;
ma a kiégettek, a neuraszténiások
csak egy épkézláb embert szeretnének.

Pár ezer éve volt úgy, hogy
térdre egy csodás halfogás omlasztott;
ma az tekint könnyes szemmel az égre,
ki egy mosolygó arccal találkozhatott.

Észre se vegyenek benneteket,
Nem fontos, hogy mi van rajtatok;
Csak ha kilöktek, ha elsodortak,
Fájó űrként ott maradjatok.

Észre sem vegyenek benneteket,
olyan mindegy ajkatokon a szó,
csak ha öklük elhallgattatott,
csend üljön rájuk, nehéz és fojtó.

Észre sem vegyenek benneteket,
kezetekben mellékes a munka,
csak ha lekötözték tagjaitokat,
ne legyen erőtök a simításukra.

Észre sem vegyenek benneteket,
Míg köztük vagytok, kínlódva, égve,
Csak ha eldugtak már a föld alá,
Keressék őrjöngve: hová lett a béke?

S ha majd megáll bennük dermedten az ütő,
a légszomjas kezük reszketve tapogat
az eltűnt szép, jó, igaz helyén,
ismerjék fel üres nyomotokat!

S ha majd megáll bennük dermedten az ütő,
s a Semmi tárja feléjük a torkát,
akkor lehelem Lelkem nyomotokba,
hogy felszikrázzék bennük is az Ország!

A mai krízisből ezúttal is egy holnapi Egyház fog kialakulni, amely sokat veszített. Kicsi lesz. Mindent, csaknem mindent elölről kell elkezdenie, de a próba után egy bensőségesebb, leegyszerűsített egyházból nagy Erő fog kiáramlani.

J. Ratzinger

Ha át akarjátok lépni a társadalmatok határait, akkor igyekeznetek kell, hogy nagyobbak legyetek a társdalomnál.

Akik elég bátrak életproblémák megoldását vállalni életükkel, azok teszik naggyá a társadalmat. Akik hagyományos szabályok szerint élnek, nem viszik előbbre, csak megtámasztják.

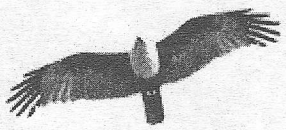

Erősen kötődj Istenhez! Tégy úgy, mint a madár: akkor sem hagyja abba az éneklést, ha eltörik az ág, mert tudja, hogy szárnya van.

Don Bosco

Pap- és diakónusszentelés Munkácson

2004. június 26-án pap- és diakónusszentelésre gyűltek össze az egyházmegye hívei a munkácsi Tours-i Szent Márton Székesegyházban. Majnek Antal püspök pappá szentelte a beregszászi születésű Rácz Istvánt, aki Esztergomban készült fel papi szolgálatára, és diakónussá szentelte az ungvári származású Németh Sándort, aki Egerben folytatja tanulmányait. Minden évben nagy örömöt jelent ez a nap Kárpátalja egyházának életében, hiszen ha lassan is, de folyamatosan növekszik a helyi papok száma, akik életüket teljesen Istennek és szülőföldjük híveinek szolgálatába akarják állítani. Kísérjük imánkkal életüket, hiszen tudjuk, hogy egyházmegyénk papjainak élete mennyi nehézséggel is jár; ne veszítsék el kezdeti lelkesedésüket, elszántságukat, hanem örömüket találják Istentől értünk kapott hivatásukban.

Németh Sándor diakónus, Majnek Antal püspök és Rácz István újmisés

Rácz István

JELMONDATA: *„HISZEN AZ EMBERFIA SEM AZÉRT JÖTT, HOGY NEKI SZOLGÁLJANAK, HANEM, HOGY Ő SZOLGÁLJON, ÉS ÉLETÉT ADJA VÁLTSÁGUL SOKAKÉRT."* (MK 10,45)

Most kezdődő papi életemben a szolgálatot tartom a meghatározónak: szolgálni a fiatalokat, időseket, középkorúakat, mindenkihez egyformán eljuttatni az Örömhírt. Mindenkinek a saját nyelvén, megfelelő komolysággal, de egyforma szeretettel. Krisztus szeretetében látom ennek a szolgálatnak a kiteljesedését. Mindent meg akarok tenni azért, hogy minél több ember megismerje az evangéliumot és eljusson az üdvösségre.

„Nonstop pap" szeretnék lenni, aki a nap bármely órájában rendelkezésére áll annak, akinek szüksége van rá, akár éjszaka is, ha pl. beteghez hívnak. Így akarom megvalósítani papi szolgálatomat – ha kell, az életem árán is. Csak így látom értelmét a papságnak, hogy, ha kell, mindent bedobjak, hogy üdvösségre segítsek minél több embert.

Végezetül az Edda-együttes *Az ünnep* c. számából idéznék egy részletet, mely pontosan megfogalmazza azt, amiben hiszek, és amit meg szeretnék valósítani az életemben:

„Egy út van, én ebben hiszek,
a mindent elsöprő szeretet,
a rossz felett győzni fog a jó."

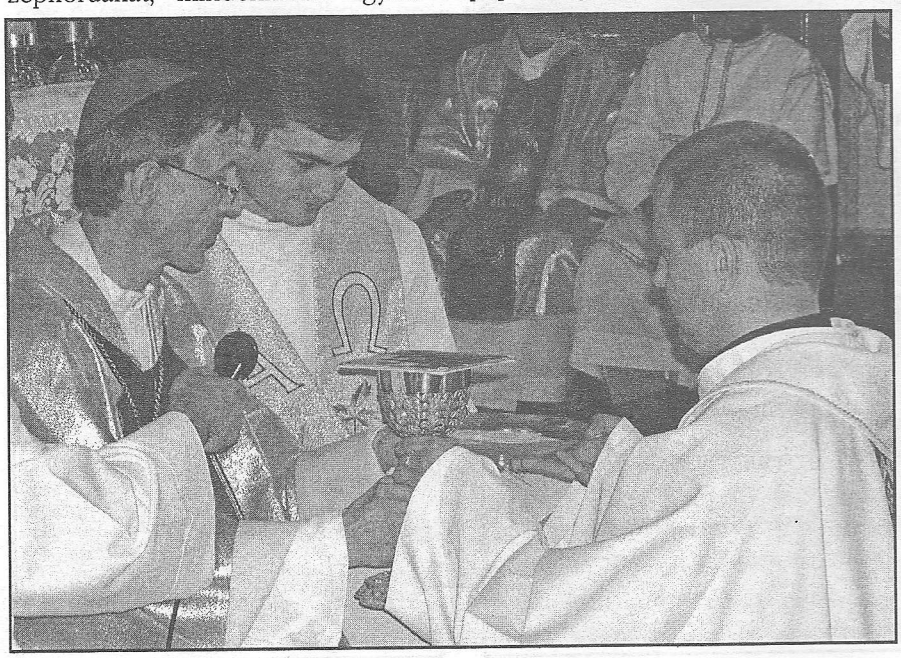

Németh Sándor

JELMONDATA: *„MINDENT ISTEN NAGYOBB DICSŐSÉGÉRE."*

1978. március 24-én születtem Ungváron. Miután elvégeztem az ungvári magyar iskola 9. osztályát, 1993-97. között az ungvári képzőművészeti főiskolára jártam, s közben letettem az érettségit is. 1997-98. között a gyulafehérvári szeminárium növendéke voltam. Ezután egy gyakorlati év következett, amelyből fél évet Nagyszőlősön, a ferenceseknél töltöttem, fél évet pedig Ráton, Molnár Miklós atya mellett. Molnár Miklós atya nagy jelentőséggel bír papságra való felkészülésemben. Ezt követően Magyarországon, az egri szemináriumban folytattam tanulmányaimat.

Kapostól Kaszonyig

Károlyi Lajos atya 90 éves

Egyházmegyénk legidősebb papja, Károlyi Lajos atya az elmúlt évben ünnepelte pappá szentelésének 65. évfordulóját. Ebben az évben újabb jubileumi évforduló vár rá: július 28-án tölti be 90. életévét. Ebből az alkalomból Bohán Béla jezsuita atya, beregszászi plébános méltatja életét, és idézi fel személyes emlékeit.

90. születésnapja alkalmából ezzel az írással köszöntjük a fiatal Munkácsi Latin szertartású Egyházmegye legidősebb papját, Károlyi Lajos atyát.

Életéből 88 évet a Szatmári egyházmegyében élt le, ebből 64 évet pedig mint ennek az egyházmegyének papja, bár alig fordult meg az egyházmegye központjában, Szatmárnémetiben. Az Ung megyei Kaposon született, a középiskolát Komáromban, a teológiát Ungváron végezte. 1938-ban szentelték pappá és négy évi káplán-hitoktató szolgálat után Mezőkaszonyba került a plébánia vezetésére.

Károlyi Lajos atya és húga, Károlyi Julianna

1942-ben lett szatmári püspök dr. Scheffler János. A Bereg megyében esedékes ügyekről Pásztor Ferenc főesperest kérdezte meg. Ő így válaszolt 1942 június 17-én: *„Legsürgősebbnek látom a mezőkaszonyi plébánia ügyét. ... Tevékeny, buzgó papi lélekre volna ott szükség, aki ezt a szegény, elhanyagolt hitközséget új életre támasztja. Erre a munkára alkalmasnak látom Károlyi Lajos beregszászi hitoktatót és kórházi lelkészt, akiben a lelkek szeretete és minden adottság megvan, hogy ott ... helyt álljon, és a romokon az újraépítést elvégezze. Több ízben volt már Kaszonyban helyettesíteni, eléggé ismeri az ottani állapotokat."*

Ennek az évnek augusztus 11-én vicarius oeconomus-i (helyettes-plébános) kinevezést kapott Mezőkaszonyba, s itt él immár 62 éve.

Tizennyolc évvel ezelőtt egy turistaút alkalmával itt kerestem fel nem előre kitervelt szándékkal, csak valamelyik helyi pappal akartam találkozni. Ungvárról autóbusszal jutottam a kaszonyi elágazásig, onnan pedig kolhoztraktoron a faluba. Károlyi atya éppen Ungvár mellett volt betegnél. Estig vártam rá. Amikor megérkezett, mondta, hogy pár nap múlva valószínűleg temetni is kell majd mennie. Vacsora után hosszan beszélgettünk. Scheffler püspökről különös szeretettel beszélt. Elmondta, hogy a Manrézában együtt voltak papi lelkigyakorlaton, és a püspök mint szatmári egyházmegyést mindig maga mellé ültette az első sorban.

A kárpátaljai papság és a hívek ügyéről nagy aggodalommal mesélt. Este a sötétben még fölmentünk a templomba, hogy ott imádkozzunk e nehéz ügyért.

Másnap kora reggel bevitt Ungvárra híres Niva kocsijával, hogy a turistacsoport reggelijén már a hotelben legyek.

Csáti atyához is előkészítette utamat. Ekkor megsejtettem, hogy a vikárius vele beszéli meg az egyházi ügyeket. Nagyra is becsülte okosságát és bölcsességét, többször mondogatta: ha nem lenne olyan rossz a hallása és a helyi nyelvet jobban tudná, átadná neki az egyház vezetését.

Egyszer levélben kértem támogatását egy fontos dologban, és válaszában ezt a bölcsességet olvashattam: *„Néhány napig halasztottam a választ."* ... ezt követi a kifejtés és a magyarázat, majd a befejezés: *„De azt én nem felejtem el, hogy az esetleges megoldások, bármenynyire is kedvemre valók volnának, nem tőlem függnek. Urunkat kérem hát, hogy Szentlelke által a legjobb utat mutassa meg Ordináriusunknak."*

Plébániaszervező munkájában nem csak Kaszony község tapasztalta a megújulást, hanem egymás után létesítette a misézőhelyeket, templomokat. Az elnyomatás idején látnia kellett ezek rohamos megszüntetését. 1989 után élenjárt a bezárt templomok megnyitásában és újak építésében. Biztatásának és kezdeményezésének eredménye tíz templom: Téglás, Nagygejőc, Palágykomoróc, Gálocs, Koncháza, Sislóc, Korláthelmec, Nagybakos, Bótrágy és Palló. Lelkesítően tudott hatni az emberekre és nem törte le az sem, ha nem értették meg.

Imádságos és önmegtagadó lelkülete megragadta környezetét, és ők is követték ebben. A szentmiséhez az ostya sütését és a misebor készítését maga végezte idős koráig.

Szülei halála után méltó segítője maradt testvérhúga, Julianna, aki most is állandó támasza.

Ungvártól Nevetlenfaluig szolgálta Kárpátalja katolikus templomaiban a híveket.

Istennek imádságban adunk hálát ilyen szolgájáért, és kérjük, hogy e fiatal egyházmegye számára hívjon meg ma is hasonló lelkületű pásztorokat!

Bohán Béla SJ

Az egyház tavasza Indiában

Majnek Antal püspök beszámolója indiai látogatásáról

3. rész

Az indiaiaknak, főleg a nőknek gyönyörű, színpompás ruháik vannak. A férfiak ingben és szoknyaszerű ruhában járnak; úgy néz ez ki, mint amikor a derekunkra csavarunk egy nagy törölközőt. Ha nagyon meleg van, egyszerűen felhajtják és akkor térdig ér, ha bemennek egy templomba vagy egy hivatalba, akkor pedig leengedik.

A sok szín használata a templomokra is jellemző; az oltárt még a legegyszerűbb templomban is sok színnel díszítik. Nagyon tetszett, mert megláttam benne a lelkesedésüket, hogy olyan nagy szeretettel akarják feldíszíteni a legszentebb helyeket.

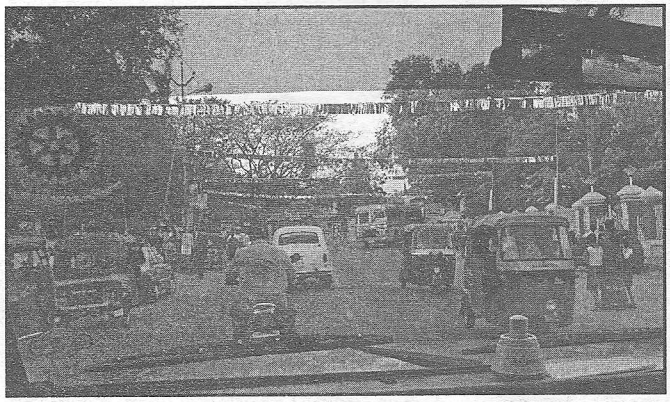

Trichur forgalmas utcái a motoros riksákkal

A keresztények átvettek néhány szép szokást a hindu vallásból, pl. a köszönésnél gyakran összeteszik a kezüket, vagy leveszik a szandált vagy papucsot, ha belépnek a templomba. Gyakori azonban a mezítlábas szegény ember is.

Az indiai emberek arca sötét, amikor nem nevetnek, de amikor elmosolyodnak és kivillan a fogsoruk, akkor az olyan, mint amikor kinyílik egy virág. A szemük is szinte világít a sötét arcukban. Vannak köztük egészen feketék és vannak világosabb bőrűek is.

Ritka arrafelé az európai turista, a két hét alatt csak kétszer láttunk más európai fehér embert. Ezért keltettünk akkora feltűnést: a kisgyerekek úgy néztek ránk, mint én néztem negyven éve a négerekre.

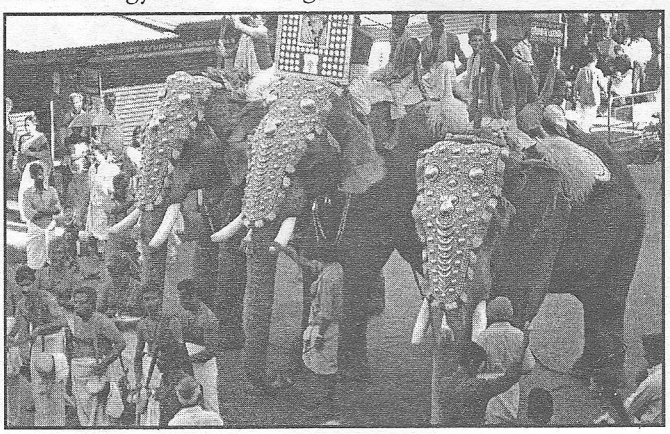

Említettem az iskolák felvonulását. Ez akkora ünnep volt, hogy a fővárosból, Delhiből is eljöttek a miniszterek. Kerala zászlaja piros-fehér-zöld, a közepén pedig Gandhi rokkája található. Gandhi minden pénzen, fontosabb helyen ott van, ő az eszményük.

A felvonuláson elefántokat is láttunk. Más alkalommal is láttuk őket; úgy sétáltak az úton, mint nálunk a falusi utcákon a tehenek, egy ember vezette csak őket.

Valamelyik este ellátogattunk egy cirkuszba. Hatalmas nagy csarnok volt, ahol táncversenyt tartottak. Sok versenyző volt, minden iskolából. Körbejártam a csarnokot is, és láttam, hogy rengeteg szerzetesnővér is jött a tanítványaival.

Eddig nem tapasztaltam, hogy a táncot ilyen magas művészi fokon lehet gyakorolni. A tánc náluk egész mást jelent, mint nálunk: magas fokon áll a mozgáskultúrájuk, millió mozdulatot találnak ki az arcukkal, kezükkel, ujjaikkal, lábukkal. Általában egy történetet játszottak el; láttam, mennyire gazdag, érdekes ez a „nyelv" is. Nagyon természetes dolog náluk a tánc; úgy vettem észre, hogy hozzátartozik az élethez, az akár kultikus, akár hétköznapi ünnepléshez.

A szegények nagyon nehéz munkákat végeznek. Említettem már az iszapszedést. Láttam néhány asszonyt, akik a fejükön vagy a hátukon egy-egy vödörben betont hordtak egy építkezéshez. Egy férfi töltötte meg nekik a vödröt folyamatosan. Aki már emelt fel betonnal teli vödröt, tudja, milyen nehéz.

A hotel mellett volt egy szegény házikó, amelynek a lakói a hotel szemetéből élnek. Szétválogatják a különféle szemetet, az üveget, műanyagot, papírt, zsákolják és elszállítják.

A hinduk által szent állatként tisztelt tehén húzta itt a szekereket. Általában nagyon sovány volt szegény állat, de ha naponta csak egy-két liter tejet ad a családnak, akkor már megéri nekik tartani, mert fű van itt bőven.

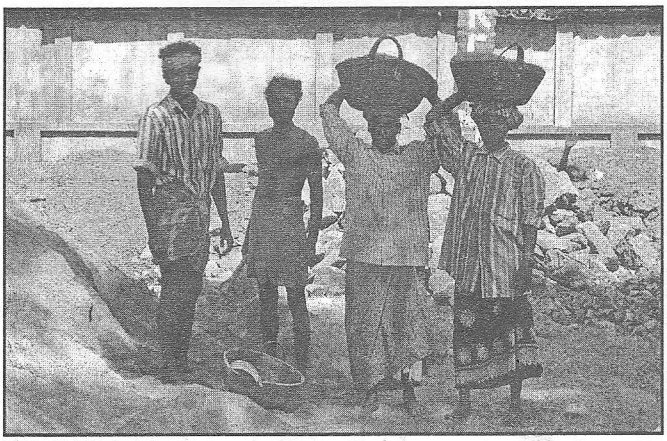

Két asszony, fejükön betonnal telt vödör

A rizsföldek a legszárazabb időszakban is szépen zöldellnek, el tudják árasztani folyókkal, vagy csatornákkal vezetik oda a vizet. A buszból láttuk, a szegényebb helyeken hogyan dolgoznak a rizsföldeken az asszonyok. Minden munkát kézzel végeznek. Kézzel kaszálják, sarlózzák a rizst, kévébe kötik, és kézzel is csépelik ki. Más helyen láttam viszont egy érdekes traktort, aminek lyukas, lapátos kerekei voltak, így haladt a vízzel elárasztott rizsföldön, néhány helyen pedig cséplőgép is volt. Olyan szerencsés időjárása van ennek a vidéknek, hogy egy évben kétszer-háromszor is tudnak aratni.

Ahol kézzel cséplik a rizst

Amikor a lelkigyakorlatos házakat látogattuk, a zarándoktársaim mindenhol előretoltak, fel kellett mennem az emelvényre. Ezt az elején nagyon nehezen viseltem. Mindenhol beszélnem kellett a tömeghez, azután kérték, hogy adjak áldást rájuk. A pap áldását mindenhol nagyon fontosnak tartják, főleg, mivel hatását és erejét gyakran tapasztalják. Ahol csak tehették, mindenki kért áldást, különösen, mikor megtudták, hogy püspök vagyok. Volt, ahonnan úgy menekítettek el a nővérek, nehogy mind a húszezer ember egyenként odajöjjön áldásért.

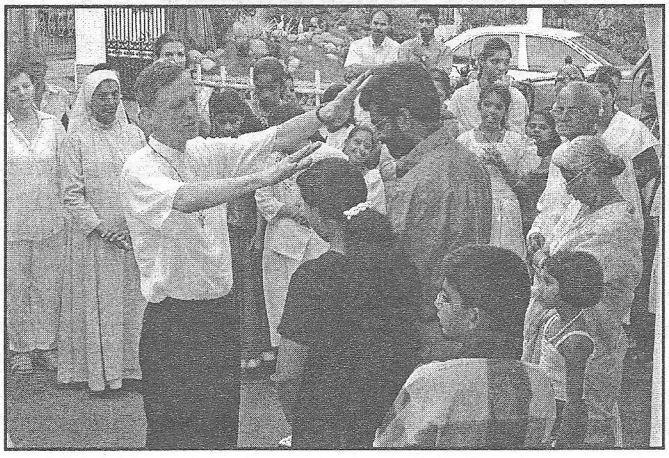

Jártunk egy olyan árvaházban, ahol értelmi sérült gyerekeket gondoznak az apácák. Fantasztikus, mit hoznak ki belőlük. Műsorral készültek, amikor jöttünk, gyönyörűen tudtak táncolni. Minden gyereket támogat valaki Németországból, de nem csak pénzzel, hanem mindennapi imával is. Megható jelenet volt, amikor az egyik német házaspár most először találkozott az ő „kislányával".

A hagyomány szerint Szent Tamás apostol kezdte megtéríteni Indiát. Nagyon büszkék arra, hogy az ő egyházuk kétezer éves. Elzarándokoltunk arra a kegyhelyre, ahol Szent Tamás elkezdte Indiát téríteni. Annál a tónál, ahol állítólag először keresztelt, most is keresztelnek felnőtt megtérőket. Naponta olyan sűrűn jönnek ide a zarándokok, hogy be kell jelentkezni. Ahogy mi elmentünk, már jött is a következő csoport.

A tavon lehorgonyozva áll egy jelképes bárka, annak a bárkának emlékére, amivel Szent Tamás ideérkezett.

Január legvégén búcsút vettünk Indiától. Ismét ott voltunk Kochin repülőterén, ahol aztán a levegőbe emelkedtünk, hogy az Arab Emírségeken keresztül visszatérjünk Európába. Magammal hoztam azonban mindazt, amit Indiában kaptam és tanultam az ottani emberektől: a hitüket, a nyomorúságban is megtalált békéjüket, örömüket. Hálát adok Istennek, hogy megvalósulhatott az a vágyam, hogy egyszer ellátogathassak Teréz anya és Gandhi országába. A miénktől eltérő, de szép kultúra megtapasztalása is izgalmas volt. Azóta több élménybeszámolót tartottam, hogy más is részesülhessen abból, amit én átéltem. Nagyon remélem, hogy az, hogy a Gondviselés elvezetett ebbe a keresztény hit új tavaszát élő országba, segít nekem és mindannyiunknak hitéletünk megújulásában, szeretetünk megerősödésében. Mert 15 évvel ezelőtt újjászületett ugyan Kárpátalja egyháza, de a megújulásnak folyamatosan jelen kell lennie egyházunk életében, hiszen az Isten Szentlelke is dinamikus, élő valóság, aki szüntelenül újjáteremt és új utakra vezet minket.

Vége

Hazai hírek

Május 22. A munkácsi székesegyházban megtartották a VI. Kárpátaljai Római Katolikus Egyházzenei Találkozót. Kilenc kórusban kb. 150 énekes adott elő kórusműveket. Gyermekkórusok érkeztek Husztról és Viskről, ifjúsági kórusok Beregszászból és Nevetlenfaluból, felnőttkórusok pedig Aknaszlatináról, Husztról, Munkácsról, Ungvárról és Viskről. Szerepelt még a Dobos Szergej vezette, munkácsi fiatalokból álló vonós kvintett, valamint Szabó Viktor Gábor budapesti orgonaművész. Vendégünk volt Béres György atya, a magyarországi Gregorián Társaság elnöke, aki Bécsben teljesít szolgálatot.

Május 25-június 1. Egyházi munkatársak erdélyi zarándoklaton vettek részt, melynek befejezéseként a csíksomlyói búcsún képviselték Kárpátalját.

Június 5. Roska Péter atya vezetésével megtartották a IX. Munkácsi Katolikus Ifjúsági Találkozót a székesegyházban, melyre kb. 250 fiatal gyűlt össze. A találkozó mottója ez volt: „Szeretnél boldog lenni?"

Június 21-25. Tábort rendeztek Kerekhegyen negyven ministráns részére.

Június 26-án került sor a pap- és diakónusszentelésre a munkácsi Tours-i Szent Márton Székesegyházban.

Június 29-július 7. Szőcs László erdélyi jezsuita atya szemlélődő lelkigyakorlatot tartott Szinyákon nyolc fiatalnak.

Július 2-4. Roska Péter atya, az esztergomi szemináriumi spirituálisa megtartotta már hagyományossá vált lelkigyakorlatát Munkácson. A lelkigyakorlaton kb. 50 személy vett részt Kárpátalja különböző vidékeiről.

Június 28-július 1. Tábort rendeztek Kerekhegyen az Egyházmegyei Hittanverseny nyerteseinek, összesen 19 személy részére.

Július 3-12. 50 személy genovai (Olaszország) ifjúsági zarándoklaton vett részt az egyházmegyéből.

Felhívások

Július 13-19. Megrendezik a II. Gitáros Tábort Ungváron, a Szent Gellért Katolikus Kollégiumban.

Július 21-24. Margaritha nővér karizmatikus lelkigyakorlatot tart Ungváron.

Július 23-augusztus 3. között lesz a XV. Munkácsi Zenei Tábor a II. Rákóczi Ferenc Középiskolában. Magyarországi zenészekkel és énekesekkel közösen szervezzük a programot. Várjuk azoknak a legalább 15 éves fiataloknak a jelentkezését, akik részt vennének a kórus vagy a kamarazenekar munkájában. A szállás és az ellátás ingyenes. Hálózsákot mindenki hozzon magával. A tábor ideje alatt kirándulások, különféle szabadidőprogramok lesznek. A tábor végén a résztvevők két koncertet tartanak: július 31-én az ungvári templomban, augusztus 1-jén pedig a munkácsi székesegyházban. Az első közös próbára július 23-án, 17 órakor kerül sor.

Jelentkezni és a részletek iránt érdeklődni Szvirida Jánosnál lehet a következő telefonszámon:
(8-2-31) 21164.

Külföldi hírek

A Szentszék hivatalosan elismerte a Cursillo lelkiségi mozgalmat

A Spanyolországban létrejött Cursillos de Cristianidad egyike a világ legnépszerűbb lelkiségi közösségeinek. A mozgalom most nyerte el a Szentszék hivatalos jóváhagyását. Az erre vonatkozó rendeletet a Világiak Pápai Tanácsa székházában Stanislaw Rylko érsek hozta nyilvánosságra igeliturgia keretében, június 11-én, pénteken. A szertartáson jelen voltak a mozgalom négy nemzetközi csoportjának vezetői, valamint különböző országok püspökei.

A Cursillo apostoli mozgalom ma már a világ 60 országában, 800 egyházmegyében van jelen és körülbelül ötmillió tagot számlál. Maga a Cursillo szó rövid tanfo-

lyamot jelent. A mozgalom módszere az, hogy lelki hétvégékre hívja meg az érdeklődőket, azokat, akik a keresztény hitigazságokban keresik Istent.

Az első Cursillót a spanyolországi Mallorca-szigetén tartották a helyi katolikus akció fiataljainak. A Cursillók villámgyorsan elterjedtek spanyol földön, majd Európa más országaiban, sőt az amerikai földrészen is. A mozgalom kezdetétől, 1949-től 15 millió katolikus végzett Cursillót. Magyarországon 1989-ben jelentek meg, jelenleg hat magyar egyházmegyében vannak jelen.

„Nem lehet elvágni azokat a gyökereket, amelyekből származunk" – a szentatya az Európai Unió új alkotmányáról

A nemzetközi sajtó első helyen foglalkozik II. János Pál pápa június 20-án, vasárnap délben, az Úrangyala elimádkozása után mondott szavaival, amelyeket anyanyelvén intézett a Szent Péter téren összegyűlt lengyel zarándokokhoz. Amiatt fejezte ki keserűségét, hogy az Európai Unió új alkotmányában nem szerepel sem a keresztény gyökerekre való utalás, sem Isten neve.

Templomból luxuslakások – a bostoni egyházmegye megválik istentiszteleti épületei egy részétől

Amint arról a sajtó már többször beszámolt, Sean O'Malley bostoni érsek május közepén közzétett egy listát, amelyen a bezárandó és eladandó plébániaépületek, templomok szerepelnek. A döntést a krónikus paphiány, a hívek számának erőteljes fogyása, valamint az tette szükségessé, hogy a megmaradó egyházi épületek sürgős felújításra szorulnak.

Sok ingatlanforgalmazó jelentkezett a templomokért, hiszen a városban komoly igény mutatkozik nagy területű, luxuskivitelű lakásokra – azonban az első visszhangok még igen vegyesek. Sok leendő lakót feszélyez, hogy egy valamikori szent épületben lakjon, mások azonban nagy érdeklődéssel fogadták a terveket.

Ukrán és amerikai egyházi személyek a pápánál

II. János Pál pápa június 3-án, csütörtökön délelőtt kihallgatáson fogadta az Egyesült Államok püspöki kara 13. régiójának három ad limina látogatást végző főpásztorát, majd pedig az Ukrán Katolikus Egyház szinódusának tagjaival találkozott.

A szentatya ukrán nyelven köszöntötte az egész ukrán görög katolikus egyházat képviselő szinódus tagjait. „Közel érzem magamat hozzátok, szeretetemmel, imáimmal; csodálom egyházatok életerejét és évszázados hűségét" – mondta a szentatya, felidézve egyúttal az ukrán egyház múltbeli tanúinak emlékét. Örömmel utalt a jelenre, amelyet a szabadság légköre jellemez. Mindezek okán osztozott az ukrán görög katolikus egyháznak abban a törekvésében, hogy a kánoni és zsinati egyházfegyelem jegyében teljes jogi-egyházi formával, patriarchátussal rendelkezzen. A pápa ezért imádkozik és ezért ajánlja fel szenvedéseit, várva azt a napot, amikor Péter apostol utódaként megerősítheti, hogy egyházi fejlődésük megteremje a várt gyümölcsöt. Időközben tudniuk kell, hogy kérésüket nagy komolysággal tanulmányozzák, más keresztény egyházak álláspontjának fényében is. Ez a várakozás ne fékezze apostoli bátorságukat az Evangélium hirdetésében és egyházi hagyományaik megszilárdításában.

A szentatya végül arra kérte az ukrán szinódus főpásztorait, hogy biztosítsák az egész ukrán görög katolikus egyházat imáiról és áldásáról.

A Vatikáni Levéltár megjelenteti a II. világháborús hadifoglyokra vonatkozó dokumentumait

Amikor 2002. február 15-én II. János Pál pápa bejelentette, hogy 2005. végéig nyilvánossá teszik a XI. Pius pápaságára vonatkozó dokumentumokat, azt is kihirdette, hozzáférhetővé teszik a kutatók számára az 1939-1947 között működő Hadifoglyok Vatikáni Információs Hivatalának archívumát. A szervezetet XII. Pius 1939. szeptemberében, vagyis szinte rögtön a háború kitörése után hozta létre azzal a céllal, hogy a szétszakított családok újra egymásra találjanak, s az eltűnt vagy fogságba esett katonákról hírt kapjanak az otthon maradottak. Először a Vatikáni Államtitkárság keretében működött, majd Giovanni Battista Montini, a későbbi VI. Pál pápa felügyelete alatt önállósult. Vezetésével az orosz származású Alexander Evreinoff érseket bízták meg, akinek Emilio Rossi prelátus volt segítségére.

Az emberek Interneten is keresik Istent

A Catholic.net elnevezésű internetes weboldal igazgatónője, Lucrecia Rego de Planas interjút adott a római székhelyű katolikus hírügynökségnek, a Zenitnek. Elmondta: az emberek Interneten is keresik Istent. A Catholic.net célja gyakorlati kezdeményezéssel válaszolni II. János Pál pápának a Tömegtájékoztatás Világnapjára kiadott felhívására úgy, hogy az egyház tagjainak valamennyi erőfeszítését egyesítve teret nyit az Interneten a katolikusok számára, hogy azok aktuális, mély, az egyház tanításához hű, tartalmas informatív anyagokhoz jussanak.

II. János Pál pápa svájci látogatása

Ismét bebizonyosodott: a pápának van mondanivalója a fiatalok számára

Meglepte a világot, és bizonyára sok katolikust is a szentatya bátorsága, hogy a gazdag, világias szellemű Svájcban éppen a fiatalokkal akart találkozni. A szokásos pesszimista, félszeg, netalán ellenséges hangot azonban maguk a fiatalok, mégpedig Svájc fiataljai cáfolták meg először a június 5-én, este tartott találkozó során, majd a vasárnapi szentmise alatt. Ismét bebizonyosodott, hogy a pápának van mondanivalója a fiatalok számára, ők pedig egyértelművé tették: akarják hallani tanítását, útmutatását és annak is jelét adták, hogy készek követni Jézust. Így lehet összefoglalni a pápa 103. apostoli útját, melynek során részt vett a svájci katolikus fiatalok első országos találkozóján.

VR/MK

Szent bűnösök vagyunk, akiket Isten szeret

Szeretett, kedves Testvéreim az Úrban!

Mindnyájatokat szeretettel üdvözöllek és meghívlak, hogy folytassuk gondolkodásunkat az életről. Előtte azonban annyit szeretnék elmondani, hogy már nem sokáig vagyok köztetek. Az pedig, amit el akarnék mondani nektek, még nagyon sok. Néhány hét múlva elhagyom Kárpátalját és visszatérek Szlovákiába, de magammal viszlek Titeket a szívemben és ígérem, hogy havonta fogok nektek írni. Fogadjátok tőlem ezeket a leveleket olyan szeretettel, amilyen szeretettel írok nektek. Bízom benne, hogy választ találtok benne kérdéseitekre. Én pedig kérni fogom értetek a Szentlelket, hogy vezessen el Titeket az Igazság megismerésére.

A múltkori levelemben feltettem néhány kérdést. Bízom benne, hogy azért néha-néha sikerült időt találnotok szívetek mélyén rejlő vágyaitok keresésére. Biztosan ti is osztjátok a véleményemet, hogy mindnyájunk vágyainak egyetlen meghatározó forrása a szeretet. Lelkünk mélyén mindannyian arra vágyunk, hogy szeretve legyünk és szeressünk.

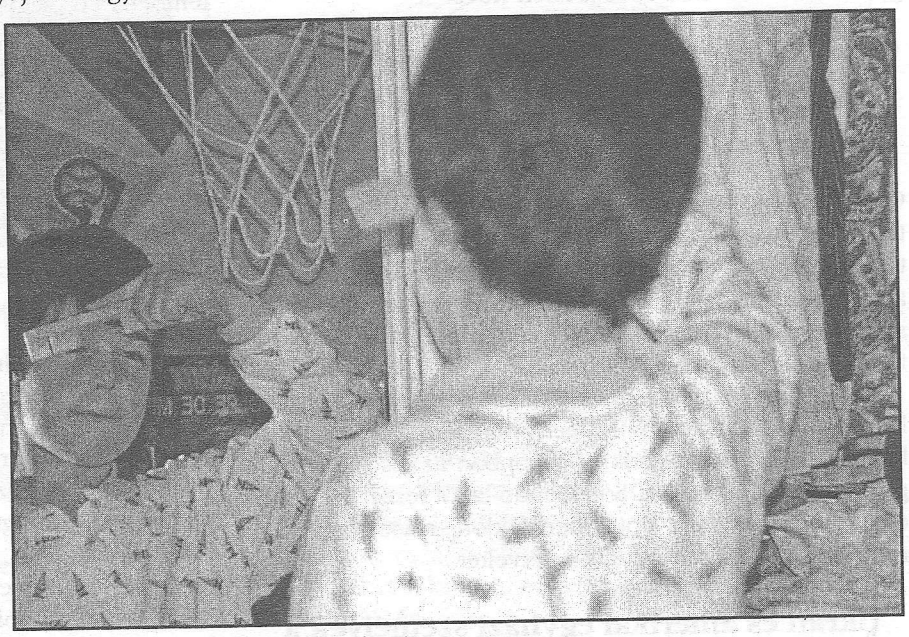

Biztosan ismeritek, milyen csodálatos érzés, amikor megtapasztaljátok, hogy valaki feltétel nélkül szeret Titeket és elfogad olyannak, amilyenek vagytok. Azt is tudjátok, mit jelent másokat szeretni. Viszont azt is számtalanszor megtapasztalhattátok, milyen keserű érzés a visszautasítás, meg nem értés, az ellenszenves magatartás. Másrészt azt is tudjátok, milyen nehéz szeretnetek azokat, akik számotokra unszimpatikusak. Mai gondolkodásunk ideje alatt keressétek fel gondolatban azokat, akik életetek folyamán szerettek Titeket és még most is szeretnek. Gondoljatok vissza arra, hogy éreztétek magatokat a közelükben. Majd keressétek fel azokat, akik nem fogadnak el Titeket. Újra érezzétek át a visszautasítás keserűségét...

Azok, akik szeretnek minket és elfogadnak, arról győznek meg minket, hogy szépek vagyunk, jók vagyunk, és ezért méltóak vagyunk a szeretetre. Azok, akik nem szeretnek és nem fogadnak el minket, azt akarják velünk elhitetni, hogy csúnyák vagyunk és rosszak, s ezért nem vagyunk méltóak a szeretetre.

Mi tehát az igazság rólunk? Milyenek is vagyunk valójában? Próbáljunk meg szembenézni önmagunkkal. Mindnyájan tudjátok, hogy mindegyikünkben van nagyon sok jó, de ugyanakkor nagyon sok rossz is. Először is szabad perceitekben gondolkodjatok el és keressétek, mi bennetek a jó, milyen jó tulajdonságaitok, adottságaitok és képességeitek vannak, amelyeknek örültök. Írjátok föl ezeket egy papírra. Ugyanígy kutassátok fel magatokban rossz tulajdonságaitokat, hiányosságaitokat, sőt bűneiteket is, és szintén írjátok le. Milyen tulajdonságaitokból van több? Milyennek találjátok magatokat? Mi az, aminek örültök, és mi az, amit eddig még nem fogadtatok el magatokban? Miért? ...

Most menjünk egy lépéssel tovább és kérdezzük meg Istentől, hogy Ő milyennek lát minket. A teljes igazságot önmagunkról csak Isten szemébe nézve fedezhetjük fel. Azt, hogy milyennek tart minket Isten és mit gondol rólunk, a Teremtés könyvének 1,31 fejezetében találjuk meg. Miután Isten megteremtette az embert, elégedetten látta, hogy nagyon jó az, amit teremtett. Isten az embert ugyanis saját képmására teremtette és képességet adott neki arra, hogy olyanná váljon, mint Ő maga, vagyis szentté. Isten szeret minket és elfogad annak ellenére is, hogy Ádám vétke miatt mi magunk is bűnösek vagyunk. Isten irántunk való szeretetét rossz tulajdonságaink, hiányosságaink, sőt, még bűneink sem képesek megszüntetni, sőt, még csökkenteni sem. Isten szeret minket és mi az Ő állandó és változatlan szeretetének a központjában állunk. Isten sokféleképpen szeret minket, és minden lehetséges módon meg akar győzni arról, hogy szeretetét irántunk nem köti semmilyen feltételhez. Isten szemébe nézve milyennek láthatjuk tehát magunkat? Szent bűnösöknek, akiket Isten szeret... Ez az igazság rólunk. Isten épp olyannak szeret minket, amilyenek most vagyunk. Ha pedig Isten elfogad és szeret minket úgy, ahogy vagyunk, akkor Isten szemébe nézve mi is bátran elfogadhatjuk magunkat jó és rossz tulajdonságainkkal együtt.

Végül, csendes perceinkben keressük a választ a következő kérdésekre:

Vajon mi az oka annak, hogy Isten bűneim ellenére is szeret engem? Miért szeret engem Isten feltételek nélkül és miért fogad el olyannak, amilyen vagyok? Míg keresitek a választ életetek fontos kérdéseire, én addig szívembe zárva Titeket, imádkozom értetek.

Kinga nővér

Júliusi és augusztusi szentek

Szent Benedek apát, Európa védőszentje

ÜNNEPE: JÚLIUS 11.

Nursiai Szent Benedek 480 táján született a közép-itáliai, umbriai Nursiában (ma Norcia). Előkelő családból származott. A gót megszállás alatt nyögő Rómában tanult, elsőrendű nevelésben részesült. Keresztény lelke azonban nem tudott megbékélni a világ kísértéseivel. Már 14 évesen elhatározta, hogy elhagyja a világot, ezt azonban csak dajkájával közölte.

Előbb egy falusi plébánián, Enfidében (ma Affile) élt, de innen is továbbmenekült a világ elől. A szabin hegyek közt, Subiaco vidékén, az Anio folyó völgyében vette fel a remeteöltönyt, itt telepedett meg egy barlangban. Háromévi magány után pásztorok találtak rá, és vitték hírét az emberek közé. Ezután már sokan zarándokoltak hozzá. A vicovarói szerzetesek elöljárójukká választották, de nem akarták őszintén megváltoztatni életüket, sőt, még a megmérgezésére is kísérletet tettek, emiatt visszatért barlangjába, Subiacoba.

Egyre több remete vette körül, ezeknek egymás után épített kolostorokat. Ezekben igazi szerzetescsaládi élet folyt, ő legszívesebben a kezdők nevelésével foglalkozott. 35 éves remeteségét egy féltékeny pap áskálódása miatt szakította meg, elvándorolt délre, és a Monte Cassino hegyen 529-ben megalapította a bencés rend anyaházát. Templomot és kolostort épített, sok szegényt támogatott, sokakat megtérített, megírta Reguláját, mely ma is a nyugati szerzetesség alapszabálya. Emiatt a nyugati szerzetesség atyjának is szokták nevezni.

547. március 21-én (más forrás szerint 543-ban) halt meg. Azóta követői, a bencések Európát megtérítették, műveltségre tanították. A 8. századtól július 11-én emlékeznek meg róla. VI. Pál pápa 1964. október 24-én Európa fővédőszentjévé nyilvánította.

Szent Henrik

ÜNNEPE: JÚLIUS 13.

Bajor herceg volt, 973-ban született, Szent István királyunk sógora. Német királlyá választották. A pápa 1014-ben római császárrá koronázta. Egész élete összefonódott az egyház életével. Minden erejével támogatta az egyházi reformokat, a szerzetesrendeket. Igen sokat áldozott a templomok építésére. Több püspökséget alapított. Az általa épített bambergi székesegyházban van eltemetve. III. Jenő pápa 1146-ban iktatta a szentek sorába.

Árpádházi szent Kinga

ÜNNEPE: JÚLIUS 24.

IV. Béla és Laszkarisz Mária legidősebb leánya. Boldog Jolán, Boldog Konstancia és Szent Margit nővére. 1224. március 4-én született. Már szüzességi fogadalmat tett, amikor szülei államérdekre hivatkozva 1239-ben eljegyezték Boleszláv krakkói herceggel. Hatására férje szintén örök szüzességet fogadott a krakkói székesegyházban, a nép ezért „szemérmes Boleszlávnak" nevezte el. Kinga élete királynéként is imádságban és a szegények, betegek ápolásában telt el. Férje halála után (1279) testvérével, Jolánnal az ószandeci klarisszák közé lépett, és ott is halt meg, mint főnöknő, 1292. július 24-én. Sírja búcsújáró hely lett. VIII. Sándor pápa 1690-ben boldoggá, XII. Ince pápa 1695-ben Lengyelország védőszentjei közé iktatta, XI. Kelemen pápa 1715-ben Lengyelország és Litvánia védőszentjévé nyilvánította. II. János Pál pápa 1999. június 16-án avatta szentté.

Loyolai szent Ignác áldozópap

ÜNNEPE: JÚLIUS 31.

A spanyolországi Loyolában született 1491-ben. A királyi udvarban élt és katonáskodott. 1521-ben Pampelona várának védelmében megsebesült. A hosszas ágyhozkötöttség életfordulót eredményezett számára. A monserati kolostorban életgyónást végzett, majd egy Manresa melletti barlangban vezekelve írta lelkigyakorlatos könyvét. Egy szentföldi zarándoklat után kezdte meg iskoláinak végzését. 1534-ben hat társával megalapította a Jézus társaságot, a jezsuitákat, amely az újkor egyik legeredményesebb rendje. Termékeny apostoli munkát végzett mind írásaival, mind pedig tanítványainak oktatásával, akik az Egyház megújulásában elévülhetetlen érdemeket szereztek. Rómában halt meg 1566. július 31-én. Sírja a római Il Gesu jezsuita templomban van.

Szent Maximilián Kolbe áldozópap, vértanú

ÜNNEPE: AUGUSZTUS 14

1894. január 8-án született Lengyelországban, vallásos szülőktől. Vidám, élénk gyermekkor után a ferences minorita rendbe lépett. Fogadalomtétel után Rómába küldték. Kitűnt áldozatosságával, felebaráti szeretetével és a Szűzanya iránti tiszteletével. 1918. április 28-án szentelték pappá. Még Rómában indította a „Szeplőtelen Szűz Hadserege" mozgalmat. 1927-ben, Varsó mellett megalapította a „Szeplőtelen városát" és nyomdáját. 1930-ban Japánba küldték misszionáriusnak. Egészségi állapota miatt 1936-ban visszatért Lengyelországba. 1940-ben a németek kiürítették a „Szeplőtelen városát", őt az auschwitzi haláltáborba vitték. Itt önként jelentkezett egy halálra ítélt családapa helyett az éhségbunkerbe. Imáival és áldásával kísérte társait, míg 1941. augusztus 14-én injekcióval megölték. Harminc évvel később, 1971. október 17-én VI. Pál pápa boldoggá, II. János Pál pápa pedig 1982. október 10-én szentté avatta.

Összeállította: Cserbánics Adrienn

Életige, 2004. július

„Uram, taníts meg minket imádkozni!"

(Lk 11,1)

A tanítványok látták, hogyan imádkozik Jézus. Elsősorban az érintette meg őket, ahogyan Istenhez fordul: „Atyának" hívja Őt[1]. Korábban mások is szólították már így Istent. Jézus ajkán viszont ez a szó új, egyedülálló, bensőséges és kölcsönös kapcsolatról vall; olyan szeretetről és életről, amely példa nélküli egységet teremt köztük.

A tanítványok is szerették volna megtapasztalni ugyanazt az élő és mély kapcsolatot Istennel, amelyet Mesterükben láttak. Szerettek volna ugyanúgy imádkozni, mint Ő, ezért kérték:

„Uram, taníts meg minket imádkozni!"

Jézus többször is beszélt tanítványainak az Atyáról. Most viszont, hogy válaszoljon kérdésükre, kinyilatkoztatja, hogy az Ő Atyja a mi Atyánk is: Jézushoz hasonlóan a Szentlélek által mi is „Atyának" hívhatjuk.

Jézus arra tanít tehát minket, hogy Istent „Atyának" szólítsuk. Ezzel azt is tudtunkra adja, hogy az Ő gyermekei vagyunk, egymásnak pedig testvérei. Testvérként áll mellettünk. Belehelyez minket az Atyával való kapcsolatába, Istenhez irányít bennünket, elvezet minket a Szentháromság ölére, egyre inkább eggyé tesz minket egymással.

„Uram, taníts meg minket imádkozni!"

Jézus nemcsak arra tanít meg minket, hogy hogyan forduljunk az Atyához, hanem arra is, hogy mit kérjünk Tőle.

Kérjük azt, hogy szenteltessék meg az Ő neve, és jöjjön el az Ő országa, hogy mi is és mindenki megismerhesse és szerethesse Istent! Kérjük, hogy lépjen be végérvényesen történelmünkbe, és vegye birtokba mindazt, ami már az Övé; hogy teljes mértékben megvalósuljon az emberiségről alkotott terve! Ezzel is tanít bennünket, hogy ugyanaz a lelkület legyen meg bennünk, mint Őbenne, hogy akaratunk Isten akaratára irányuljon.

Arra is tanít minket, hogy bízzunk az Atyában. Kérhetjük Tőle – aki táplálja az ég madarait – mindennapi kenyerünket. Kérhetjük Tőle – aki tárt karokkal fogadja a tékozló fiút – bűneink bocsánatát. Kérhetjük Tőle – aki még hajunk szálát is számon tartja –, hogy oltalmazzon bennünket minden kísértéstől.

Ezek azok a kérések, amelyeket Isten biztosan teljesít. Fordulhatunk Hozzá más szavakkal – írja Szent Ágoston –, de nem kérhetünk Tőle mást[2].

„Uram, taníts meg minket imádkozni!"

Emlékszem, amikor az Úr teljesen új módon velem is megértette, hogy van egy Atyám. 23 éves voltam, még nem fejeztem be tanulmányaimat. Egy átutazóban lévő pap néhány szót akart váltani velem: arra kért, hogy ajánljak fel napi egy órát az ő szándékára. „És miért ne az egész napot?" – kérdeztem. Megérintette őt ez a fiatalos nagylelkűség, és így válaszolt: „Emlékezzen mindig arra, hogy Isten végtelenül szereti Önt!" Úgy ért ez, mint egy villámcsapás: „Isten végtelenül szeret engem! Isten végtelenül szeret engem!" Ezt mondtam, ezt ismételtem társaimnak: „Isten végtelenül szeret téged, Isten végtelenül szeret minket!"

Attól a pillanattól fogva mindenütt felfedeztem Isten szeretetének jelenlétét. Mindig ott volt, és szólt hozzám. És mit mondott? Azt, hogy minden szeretet: ami vagyok, és ami történik velem; mindaz, ami vagyunk, és amivel kapcsolatba kerülünk. Azt mondta, hogy a gyermeke vagyok, és Ő az én Atyám.

Attól a pillanattól fogva az imádságaim is megváltoztak. Nem annyira azt jelentette, hogy Jézushoz fordulok, hanem inkább azt, hogy mellé állok, mint testvérem mellé, és az Atyához fordulok. Amikor a Jézus által tanított szavakkal szólok hozzá, érzem, hogy nem egyedül dolgozom az Ő országáért. Ketten vagyunk: a Mindenható és én. Atyának nevezem Őt azok helyett is, akik még nem ismerték föl atyaságát. Kérem, hogy szentsége boríts be és hassa át az egész földet; kérem a kenyeret mindenki számára, a bocsánatot és a gonosztól való megszabadulást mindazoknak, akik próbatétellel küszködnek.

Amikor egyes események félelemmel töltenek el vagy megzavarnak, minden aggodalmamat az Atyára vetem, és biztos vagyok abban, hogy Ő megoldja azokat. Elmondhatom, hogy nem emlékszem egyetlen olyan problémára sem, amelyet a szívébe helyeztem, és ne törődött volna vele. Ha hiszünk az Atya szeretetében, mindig közbelép, kis és nagy dolgokban egyaránt.

Próbáljuk meg azzal az új tudatossággal mondani ebben a hónapban a „Miatyánkot", ezt a Jézus által tanított imát, hogy Isten a mi Atyánk, aki gondot visel ránk. Imádkozzuk az egész emberiség nevében, megerősítve ezzel az egyetemes testvériséget! Jó lenne, ha kivételezett helyet foglalna el imáink között, hiszen tudjuk, hogy általa azt kérjük Istentől, ami leginkább a szívén fekszik. Ő pedig teljesíteni fogja minden kérésünket, és elhalmoz minket ajándékaival. Így aggodalmainktól megszabadulva futhatunk célunk felé a szeretet útján.

Chiara Lubich

[1] Mt 11,25-26; Mk 14,36; Lk 22,42; Lk 10,21; Jn 17,1

[2] 130. levél, Próba, 12, 22.

Életige, 2004. augusztus

„Igyekezzetek bejutni a szűk kapun, mert mondom nektek, sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak."

(Lk 13,24)

Jézus a Mennyországot többször is lakomához, a terített asztal köré gyűlt családhoz hasonlítja. Emberi életünknek ugyanis ezek a legszebb, legmeghittebb pillanatai. A kérdés az, hányan léphetnek be a Mennyországba, hányan foglalhatnak helyet a „lakoma termében"?

Egy nap ezt a kérdést teszi fel Jézusnak valaki: „Uram, kevesen vannak, akik üdvözülnek?"[1] Ő, mint máskor, most sem éri be a puszta válasszal, hanem mindenkit döntés elé állít és meghív, hogy lépjen be Isten házába.

Ez viszont nem könnyű. A bejárati kapu szűk, és csak rövid ideig van nyitva. Ahhoz ugyanis, hogy Jézust kövessük, meg kell tagadnunk magunkat, és legalább lelkileg el kell szakadnunk önmagunktól, a dolgoktól és a személyektől. Sőt, hordoznunk kell a keresztet, úgy, ahogy Ő tette. Bár ez az út nem könnyű, az Ő kegyelméből mégis mindannyian képesek vagyunk végigjárni.

„Igyekezzetek bejutni a szűk kapun, mert mondom nektek, sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak."

Könnyebb megtalálni a „tágas kaput és a széles utat", amiről Jézus más alkalommal is beszél, de az a „pusztulásba" vezethet[2]. Szekularizált világunkban, melyet átitat a materializmus, a konzumizmus, a hedonizmus, a hiúság és az erőszak, úgy tűnik, minden megengedett. Az emberek arra törekszenek, hogy minden igényüket kielégítsék, és bármilyen kompromisszumot elfogadnak azért, hogy boldogok legyenek.

Mi viszont tudjuk, hogy úgy jutunk el az igazi boldogságra, ha szeretünk. Az igazi szeretet feltétele pedig, hogy tudjunk lemondani. Metszéseken kell keresztülmennünk ahhoz, hogy jó gyümölcsöt teremjünk. Ahhoz, hogy éljünk, meg kell halnunk önmagunk számára. Ez Jézus törvénye, az általa kért paradoxonok egyike. A mai kor gondolkodásmódja teljesen eláraszt bennünket, ezért az árral szemben kell haladnunk. Tudnunk kell pl. lemondani a birtoklásvágyról, a dacos ellenkezésről, ellenfelünk befeketítéséről. Tudnunk kell becsületesen végeznünk munkánkat, nagylelkűen, anélkül, hogy mások érdekeit sértenénk, tudnunk kell mérlegelni, hogy melyik műsort nézhetjük meg a tévében, vagy hogy mit olvashatunk el stb.

„Igyekezzetek bejutni a szűk kapun, mert mondom nektek, sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak."

Aki hagyja magát sodortatni a könnyű élet útján, és nincs bátorsága ahhoz, hogy elinduljon a Jézus által mutatott úton, szomorú jövő elé néz. Az Evangélium erről is említést tesz. Jézus beszél azoknak a fájdalmáról is, akik kívül maradnak. Nem lesz majd elég vallási hovatartozásunkra hivatkozni, egyfajta hagyományos kereszténységgel megelégedve. Hiába mondanánk: „hiszen előtted ettünk...[3]. Az üdvösség senkinek sem jár automatikusan.

Kegyetlen érzés lesz, ha azt halljuk majd: „Nem ismerlek benneteket, nem tudom, honnan vagytok."[4] Akkor csak magány lesz, kétségbeesés, a kapcsolatok teljes hiánya, és az égető lelkiismeret-furdalás, hogy megvolt a lehetőségünk arra, hogy szeressünk, de többé nem vagyunk rá képesek. Nem fogjuk látni gyötrődésünk végét sem, mert sohasem lesz vége: „sírás lesz és fogcsikorgatás"[5].

Jézus figyelmeztet bennünket, mert a javunkat akarja. Nem Ő az, aki becsukja előttünk az ajtót, hanem mi zárkózunk magunkba szeretete elől. Ő pedig tiszteletben tartja szabadságunkat.

„Igyekezzetek bejutni a szűk kapun, mert mondom nektek, sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak."

Ahogyan a tágas kapu a pusztulásba visz, úgy a szűk kapu mögött az igazi boldogság tárul fel. Minden tél után eljön a tavasz. Valóban: készségesen kell megélnünk a lemondást, amit az Evangélium kíván, és hordozni keresztünket nap mint nap. Ha tudunk szeretettel szenvedni, Jézussal egyesülve, aki minden fájdalmunkat magára vette, akkor megtapasztalunk egyfajta elővételezett Mennyországot.

Így történt ez Gáborral is, aki egy per utolsó tárgyalására indult, amely az ellen az ember ellen folyt, aki négy évvel korábban édesapja halálát okozta. Az ítélethozatal után látszott, hogy a baleset okozója és családtagjai nagyon megtörtek. „Szerettem volna legyőzni gőgömet, hogy ne tartson vissza, és oda tudjak menni a férfihoz, hogy kifejezzem együttérzésemet" – mondta Gábor.

Nővére rászólt: „Nekik kellene bocsánatot kérniük, nem nekünk..." Gábornak azonban sikerült őt meggyőznie, és együtt mentek oda az „ellenséges" családhoz: „Remélem, megkönnyebbülést jelent önnek, ha tudja, hogy semmi harag sincs bennem Ön iránt." Kezet fogtak... „Boldogság töltött el, mert éltem a lehetőséggel, hogy saját fájdalmamról elfelejtkezve a másik szenvedését nézzem."

Chiara Lubich

[1] Lk 13,23
[2] vö. Mt 7,13
[3] Lk 13,26
[4] Lk 13,25
[5] Lk 13,28

Munkácsy Krisztus-trilógiája

Az Újszövetség passiójelenetei mindig izgatták a festőket, szobrászokat, költőket, írókat, s a legújabb korban a filmrendezőket is. Úgy tűnik, minden korban adódtak művészi elmék, akik újra és újra fel akarták rázni kortársaikat, emlékeztetve őket arra, milyen nagy ára volt megváltásunknak. Amit jelen időben Mel Gibson tesz, azt a 19. század második felében Ernest Renan francia vallástörténész próbálta elérni a *Jézus élete* című művével. Krisztusban, aki rettentő áldozatával megváltja a világot, Renan a szenvedésével az újért küzdő Istenember alakját látta, láttatta. Írása – sokak között – a Franciaországban működő Munkácsy Mihályra is erősen hatott, aki mindig a végső igazságot kereste a történések mögött, legyen szó akár tájképről, akár vallási vagy történelmi tárgyú képről.

Munkácsy Mihály: Krisztus Pilátus előtt

Az 1844. február 20-án bajor származású Lieb családban született Mihály 1868-ban változtatta nevét Munkácsyra. Egyik nagybátyja biztatta művészi tanulmányainak folytatására. Pest, Bécs, München, Düsseldorf, Párizs váltották egymást a fiatal művész életében. Sokat nélkülözött, megaláztatásoknak volt kitéve, és ezek emléke egész életében elevenen élt benne, még akkor is, amikor már híres és gazdag volt. Művészete kibontakozásában Ligeti Antal és Than Mór hazai nagy művészek segítették. Franciaországi korszaka alatt – kapcsolatba lépve a barbizoni festőkkel – sokat finomult festői ereje, kompozíciós stílusa és a színei is.

Munkácsy 1878-ban kötött tízéves szerződést Karl Sedelmayer műkereskedővel. Együtt töprengtek egy nagy történelmi témán, amikor a műkereskedő Krisztus életének megfestését ajánlotta. „De hiszen e témát már vagy ezerszer megfestették! Hogyan lehetne e tárgyból valami újat alkotni?" – töprengett Munkácsy. Ő maga így nyilatkozott saját Krisztus-felfogásáról: „Sohasem próbáltam isteni személyt festeni, mivel, ami isteni, azt az ember nem képes megfesteni. Én az emberi alakban megjelent Istent akartam ábrázolni."

A téma nem hagyta nyugodni, s végül 1880 nyarán Munkácsy levélben értesítette feleségét, hogy a *Krisztus Pilátus előtt* c. művén dolgozik. A művész erkölcsi problémákat vet fel festményében. Így Krisztus alakjában az igazságért súlyos megpróbáltatásokat vállaló embert látjuk, míg Pilátus az ingadozó és befolyásolható hatalom képviselője. Az erkölcsi mondandó a két szereplő és a tömeg jellemzésében jut kifejezésre. A tartalmat kifejezőbbé teszi a vörös-barna-kék sötét színárnyalatok és a több helyen élesen felvillanó fehér színek kontrasztja. A 4,17 x 6,36m méretű képet 1881 tavaszán előbb Párizsban mutatták be. Fél év alatt háromezer látogatója volt. A következő évben több európai városban, így Bécsben és Budapesten is bemutatták.

E művével egy időben Munkácsy hozzákezdett második nagy Krisztus-képe, a *Golgota* megfestéséhez is. A 4,6 x 7,12m méretű képhez, a sokalakos kompozíció különböző figuráihoz, illetve a keresztre feszítés jelenetéhez a művész számtalan tanulmányt készített. Munkácsy nem talált modellt Krisztus alakjához, így önmagát köttette fel a keresztre, és a ház egyik barátja fényképet készített róla.

A *Golgotában* a művész az üdvtörténet legtragikusabb történése utáni pillanatokat ábrázolja megejtő drámaisággal. Munkácsi nagy karakterizáló képességgel vázolta fel a keresztnél térdelőket, a megrendült és megtért embereket. Nem magát a Kálvária-jelenetet, nem a megfeszített Krisztus szenvedését és híveinek ábrázolását akarta kiemelni, hanem a tetthelyről távozók lelkiállapotát. A tömeg a jellemábrázolás változatos lehetőségeit kínálta. Az arcok, a mozdulatok, gesztusok jól érzékeltetik az itt lejátszódott drámát, igazi tragédiát. Az előtérben a vitat-

kozó írástudókat látni: ők képviselik a törvényt, a ráció erejét. Mögöttük a tömeg, amelyből egy megrendült ifjú s előtte egy, talán lelkiismerete elől futó titokzatos férfialak válik ki.

A táj, a viharos, sötétlő égbolt – még inkább hangsúlyozza a lejátszódó tragédiát és a Szentírás tanúsága szerinti égi jelenséget. Megragadó a vörösbe forduló égalja és a drámaiságot sugalló felhőzet megfestése. A festményt 1884 húsvétján mutatták be a nagyközönségnek egy erre a célra emelt pavilonban, a korábban készült *Krisztus Pilátus előtt* c. művel együtt. A bemutató nagy esemény volt Párizsban.

A 80-as évek végén Munkácsyn lassan kezdett elhatalmasodni súlyos betegsége. Ez időben született a trilógia harmadik jelenete, a megint csak hatalmas, 4,5 x 6,5m méretű *Ecce Homo* /1896/, Munkácsy utolsó alkotása. A korabeli sajtó így értelmezte a kép alján található magyar szignót: „Párizsban festette, de már nekünk."

A jelenet a helytartói palota árnyékos udvarán játszódik. Jobbra, erősen megvilágított emelvényen, tornácon a töviskoszorús Krisztus és Pilátus állnak. E kiemelés ellenére sem ők a főszereplők, hanem a több mint hetven embert számláló

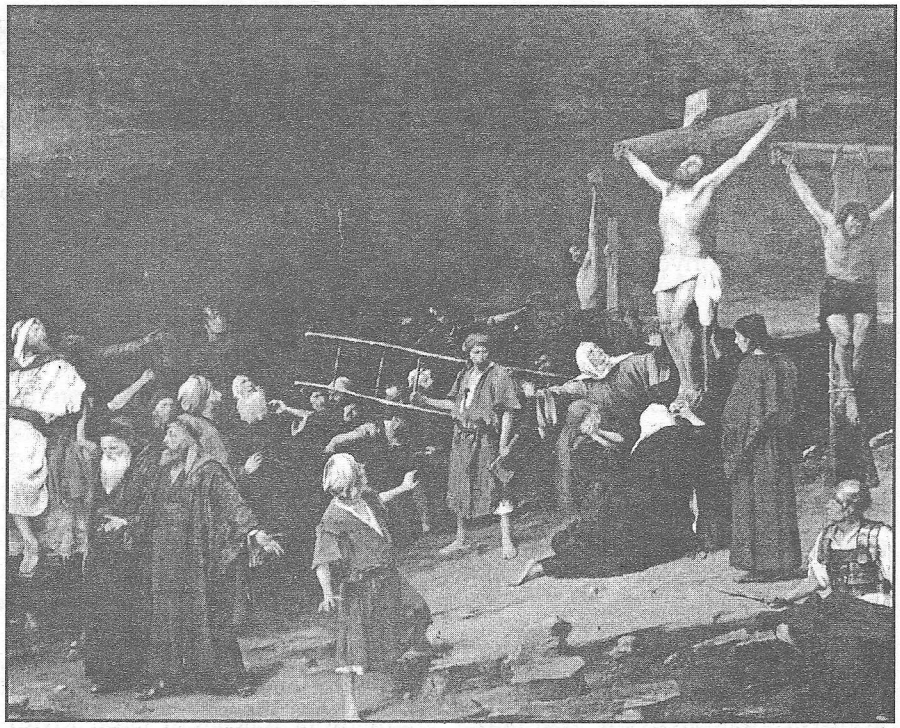

Munkácsy Mihály: Golgota

tömeg. Az egymásba érő mozdulatok, a heves gesztusok mozgást, drámaiságot érzékeltetnek. Az ugrásra kész férfiak támadó, széles mozdulatai mellett a nők gesztusai finomabbak: elöl, az oszlop lábazatánál lévő, kezeit kulcsoló Mária Magdolna féltést, védelmezést árul el, a gyermekét tartó anya szájához kapott kezével a visszarettenést érzékelteti. A bal sarokban idős nő menekül átkot mondva, s mögötte tűnik fel az ájult, mozdulatlan, hamuszürke arcú Mária.

A képről a világhírűvé vált James Joyce ír újságíró hagyott hátra nagyszerű kritikát: „Az egész képet mély, néma drámaiság hatja át, mely egy varázsütésre megelevenedhet, megvalósulhat, konfliktusban robbanhat ki. A kép oly félelmetes valószerűséggel tárja fel a mindkét nemre jellemző és minden fokon megmutatkozó démoni karnevállá korbácsolt, felcsigázott aljas emberi indulatokat, hogy jellemzésére minden szó kevés... Csak az tud ilyen képet festeni, aki ízig-vérig ismeri az embereket. Pilátus haszonleső, Mária anyai, a zokogó nő bűnbánó, János erős férfi, akit belülről nagy fájdalom szaggat, a katonák a hódítás csökönyös gátlástalanságának lenyomatát hordozzák magukon, gőgjük nem tűr megalkuvást, elvégre ők a győzők..."

Amikor 1900. május 1-jén a művész – hosszú idegbetegséget követően – meghalt, egy egész nemzet siratta. Munkácsy Mihály az 1800-as évek második felének egyik legnagyobb európai művésze volt.

Riskó Mariann

Munkácsy Mihály: Ecce Homo

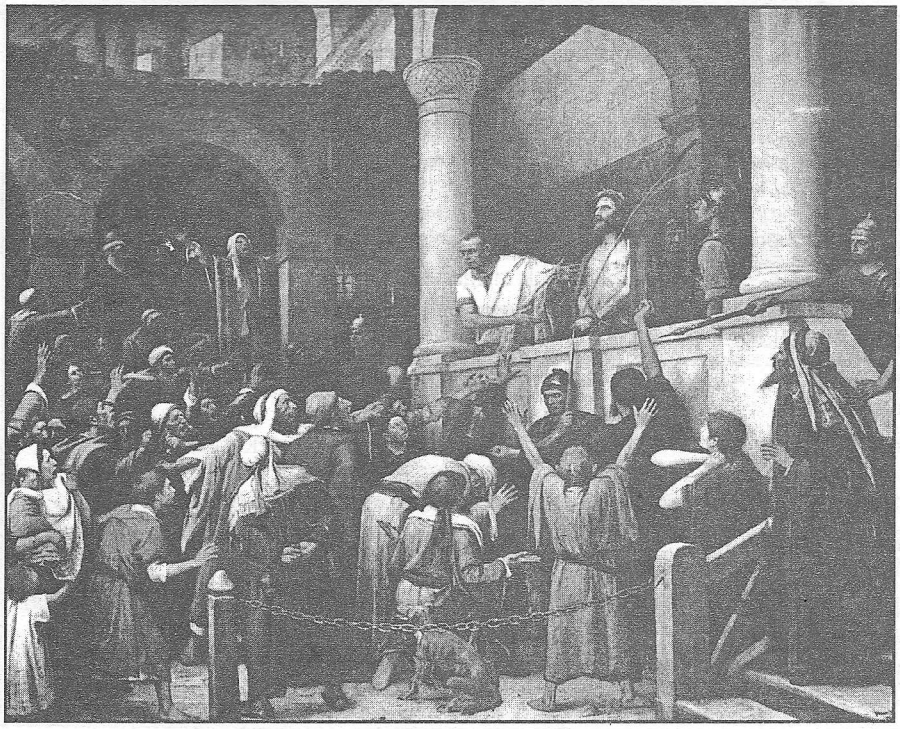

A legszebb könnycsepp

Sok szép mesére emlékszem gyerekkoromból. Legszebbnek tűnik mégis az a mese, amelyet nagyanyámtól hallottam. Leírom, hogy ti is gyönyörködjetek benne:

Réges-régen történt: angyalt küldött a földre a Jó Isten, hogy vigye fel az égbe a legszebb könnycseppet. Az angyal bejárta az országot, világot. Végre rátalált egy özvegy édesanyára, aki egyetlen gyermekének koporsója felett hullatta könnyeit. Minden könnycseppje igazgyöngynek látszott, szikrázott rajtuk a napsugár. Az angyal azt gondolta, hogy könnyen teljesítette a feladatot. Túl korán örvendezett. Isten ugyan megdicsérte őt szorgalmáért, de azt mondta, hogy szebb könnycsepp is van a világon.

Az angyal ismét útnak indult. Másodszor egy ártatlan kisfiú könnyét vitte az égi trónus elé, de ezzel sem teljesítette feladatát. Újból a földre röppent. Villámgyorsan gyűjtögette a legkülönbözőbb könnycseppeket: Hálakönnyből, keserű csalódásból kihullajtottat, bánatos édesapáét, szomorú édesanyáét, haldokló emberét... Isten azonban mindezekre azt válaszolta: szebb könnycsepp is van a világon!

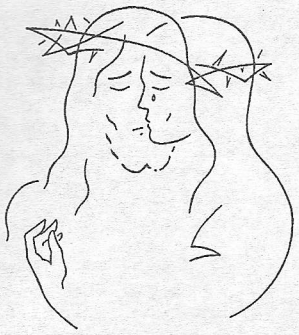

Simon András grafikája

Szomorú volt az angyal, mert nem tudta teljesíteni Isten kívánságát. Bele is fáradt a sok keresésbe. Betért egy templomba pihenni. Úgy gondolta, hiába minden igyekezete, a legszebb könnycseppre soha sem talál rá. A templom félhomályában egyszer csak egy embert vett észre, aki félrehúzódva keserűen zokogott. Saját bűneit siratta, nem talált vigaszt, mert átérezte szörnyű tettét: az Istent bántotta meg. Ezért folyt a könnye és meleg esőként áztatta a poros követ. Az angyal nyomban mellette termett: szemkápráztatóan ragyogott valamennyi könnycsepp, miközben tarsolyába gyűjtögette őket. Érezte, hogy végül mégis sikerül teljesítenie a rábízott feladatot. Valóban: a könnycseppek oly szépek voltak, hogy az angyal nem tudta levenni róluk a tekintetét.

Amikor a könnycseppekkel odaállt a Jó Isten elé, dicséretben részesült. Isten így szólt hozzá:

– Látod, nincs szebb ragyogás, nincs aranyosabb fénysugár, mint ami a bánat könnyéről verődik vissza. Mert a bánat fakasztotta könnycseppek igaz szeretetről tanúskodnak, és csillogásukkal a bűntől megmenekült szabad ember szépségéről győzik meg a világot. A bűntől felszabadult ember az örökkévalóság fényét sugározza.

Nagyanyám így fejezte be a meséjét: Ha vétkezel, szállj magadba és őszintén bánd meg bűneidet. Isten a megtérő bűnösnek mindig kész megbocsátani. Ez már nem mese, hanem örömbe szédítő valóság.

Forrás: Virtuális plébánia

Bruno Ferrero

A számla

Egy este, amikor az anya a vacsorát főzte, tizenegy éves fia megjelent a konyhaajtóban, kezében egy cédulával. Furcsa, hivatalos arckifejezéssel nyújtotta át a gyerek a cédulát az anyjának, aki megtörölte a kezét a kötényében és elkezdte olvasni:

„A virágágyás kigyomlálásáért: 500,-Ft
A szobám rendberakásáért: 1000,-Ft
Mert elmentem tejért: 100,-Ft
Mert három délutánon át vigyáztam a húgomra: 1500,-Ft.
Mert kétszer ötöst kaptam az iskolában: 1000,-Ft
Mert minden nap kiviszem a szemetet: 700,-Ft
Összesen: 4800,-Ft."

A mama kedvesen nézett a fia szemébe. Rengeteg emlék tolult fel benne. Fogott egy tollat és a cédula hátuljára ezeket írta:

„Mert 9 hónapig hordtalak a szívem alatt: 0 Ft
Az összes átvirrasztott éjszakáért, amit a betegágyad mellett töltöttem: 0 Ft
A sok-sok ringatásért, vigasztalásért: 0 Ft
A könnycseppjeid felszárításáért: 0 Ft
Mindenért, amit nap mint nap tanítottam neked: 0 Ft
Minden reggeliért, ebédért, uzsonnáért, zsemléért, amiket készítettem neked: 0 Ft
Az ételért, amit minden nap neked adok: 0 Ft"

Amikor a mama befejezte, mosolyogva nyújtotta át a cetlit a fiúnak. A gyerek elolvasta és két nagy könnycsepp gördült ki a szeméből.

Összegyűrte a papírost és azt írta a saját számlájára: „fizetve".

Aztán az anyja nyakába ugrott és csókokkal halmozta el.

A Bibliai vetélkedő kérdései

Kérdések a Korintusi levélből:

1. Mi e világ bölcsessége Isten előtt?
a) esztelenség
b) oktalanság
c) okosság

2. Folytasd!
„A test azonban nem a paráznaságért van, hanem..... ."

3. Rakd sorrendbe!
a) A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, nem féltékeny.
b) Ha szeretet nincs bennem, olyan vagyok, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom.
c) Most ugyanis tükör által, homályban látunk, akkor pedig majd színről színre.
d) A szeretet soha meg nem szűnik.

4. Hol találhatóak a következő igerészek?
a) A szeretet soha meg nem szűnik.
b) Minden, amit tesztek, szeretetben történjék.
c) A kegyelmi adományok különfélék ugyan, de a Lélek ugyanaz.

5. Rakd helyes sorrendbe a betűket!

L	I	M	S	N	É	S	E
L	S	Á	É	Y	F	S	Y
A	C	S	K	E	A	É	N
G	A	A	A	S	S	G	É
O	E	F	N	S	Á	E	F
K	G	É	D	É	M	A	A
N	É	N	L	G	K	N	S
A	S	Y	O	E	A	A	Á
K	S	E	H	A	N	P	M

Válasz a Bibliai vetélkedő kérdéseire

Kérdések az Apostolok cselekedeteiből.

1. Hány hónapot töltött Pál Görögországban?
c) három

2. Mi volt a sziget neve, melynél Pálék hajótörést szenvedtek?
b) Málta

3. A betűket helyes sorrendben összeolvasva megtudhatjuk, hogy mit mondott a Szentlélek atyáinknak Izajás próféta által:
Hallván hallotok, de nem értetek, nézvén néztek, de nem láttok.

4. Ki mondott beszédet a zsidóknak és Jeruzsálem összes lakójának Pünkösd napján?
c) Péter

5. Rakd időrendi sorrendbe az eseményeket!
b) Mikor elérkezett Pünkösd napja, mindannyian együtt voltak, ugyanazon a helyen.
c) Szétoszló nyelvek jelentek meg nekik, olyanok, mint a tűz, és leereszkedtek mindegyikükre.
a) Mindnyájan álmélkodtak és csodálkoztak.
e) Péter, aki a tizeneggyel ott állt, felemelte a szavát.
d) Tartsatok bűnbánatot és keresztelkedjetek meg!

A válasz az újságban van helyes megfejtése (2004/4. sz.)

1. Miről kapták a nevüket a premontreiek? *Szent Norbert Premontrei völgyében alapított kolostort.*
2. Mi a mottója a június 5-én, Munkácson megrendezendő IX. Kárpátaljai Katolikus Találkozónak? *„Szeretnél boldog lenni?"*
3. Milyen koncert volt Munkácson május 9-én? *Jótékonysági*
4. Mi a manierizmus? *Stílus a festészetben /1520-1660/*
5. Hányadikán ünnepli idén egyházunk Úrnapját? *Június 13-án*
6. Mikor van a Tömegtájékoztatás Világnapja? *2004. május 23-án*
7. Mi volt az áprilisban megrendezett hittanverseny témája? A *Teremtés könyve*
8. Kinek a cikkében olvashatjuk ezt: „Mire van szükségem ahhoz, hogy boldognak érezzem magam?" *Kinga nővér*
9. A történelem 264 pápája közül hány volt olasz származású? *204*
10. Minek az alkalmából rendeztek Ungváron szavalóversenyt? *Anyák napja alkalmából*

A válasz az újságban van kérdései

1. Minek a szimbóluma a delfin a keresztény művészetben?
2. Ki volt a modellje Munkácsy Mihálynak a *Golgota* c. művének megfestésekor, Krisztus ábrázolásánál?
3. A IX. Munkácsi Katolikus Ifjúsági Találkozón mire irányította a jelenlévők figyelmét elmélkedéseiben Péter atya?
4. Hová küldték misszióba Szent Maximilián Kolbe-t 1930-ban?
5. Kinga nővér cikke alapján hol fedezhetjük fel önmagunkról a teljes igazságot?
6. A mese szerint miről tanúskodik a bánat fakasztotta könnycsepp?
7. Milyen mozgalom nyerte el a Szentszék hivatalos jóváhagyását június 11-én?
8. Ki mondta: „Erősen kötődj Istenhez! Tégy úgy, mint a madár, akkor sem hagyja abba az éneklést, ha eltörik az ág, mert tudja, hogy szárnya van."?
9. Ki volt az a három ferences, akik 1989. augusztusában és szeptemberében érkezett Magyarországról Nagyszőlősre?
10. Mi Rácz István atya papi jelmondata?

A rejtvények megfejtéseit 2004. augusztus 10-ig kérjük beküldeni a szerkesztőség címére!

HUMOR

Bizonyítványosztáskor Mórickát kérdezik a szülei:

– Na, mutasd a bizonyítványod!

– Nincs nálam – feleli Móricka.

– Hogyhogy nincs nálad?

– Kölcsönadtam a padtársamnak.

– Miért kell neki?

– Azzal akarja megijeszteni a szüleit.

– Samuka, mondj egy kétjegyű számot! – kéri a tanító.

– Huszonnyolc.

– Jó! Most mondd ezt fordítva!

Samuka hallgat.

– Hát nyolcvankettő, te szamár! Pistike, te is mondj egy kétjegyű számot!

– Harminckilenc.

– Jó! Most mondd fordítva!

Pistike hallgat.

– Buta vagy! Hát kilencvenhárom! Móricka, te is mondj egy kétjegyű számot!

– Engem nem fog a tanító úr szekírozni: harminchárom!

A kisgyerek nem mer elmenni a kutya mellett. Az édesanyja igyekszik megnyugtatni:

– Édes kislányom, láthatod, hogy én sem félek tőle!

– De te nem olyan alacsonyan jársz, mint én!

– Sikerült már eladni a házadat?

– Nem. Olyan jó hirdetést fogalmaztam meg róla, hogy azután már sajnáltam eladni.

Az ember átlagos alvásigénye: csak még öt perc!

Bemegy a rendőr a műszaki boltba.

– Tessék mondani, színes TV kapható?

– Természetesen, uram! – így az eladó.

– Aha, akkor kérek egy zöldet.

– Mi az abszolút borzasztó?

– Ha az ember veszekedni akar, de nincs kivel.

– Írjátok le, hogy mikor volt a pákozdi csata! – szól a tanár.

Az egyik tanuló biztos, ami biztos, megkérdi:

– Azt is oda kell írni, hogy hol volt?

– Maga szerint hogy készül a tejpor, Jean?

– Úgy, hogy a tehénnek nem adnak inni, és porszívóval fejik meg.

– Lajcsika, mondj öt afrikai állatot!

– Két oroszlán és három elefánt!

A turistacsoport egy régi vár romjait nézegeti. Falmaradványok, leomlott kövek, golyó ütötte jókora rések... Egy kisfiú az apjához fordul:

– Ugye, itt tanult az anyu vezetni?

– Nekem hamarosan öcsikém születik! – dicsekszik a kis Jóska a szomszédnak.

– Nocsak! És honnan tudod ezt olyan biztosan?

– Tetszik tudni, amikor a múltkor a mamám beteg volt, akkor kishúgom született, most pedig a papám beteg.

Gézuka megáll az oroszlánketrec előtt.

– Mama! – kérdi tűnődve. – Vajon az oroszlánt is a Jó Isten teremtette?

– Persze, kisfiam.

– Képzelem, hogy félhetett közben!

– Gyerekek, rajzoljátok le a Földet! - mondja a tanító néni a rajzórán. Az elsős Laci felkiált:

– Na jó, de honnan vegyek akkora lapot?

Pista hazaér az iskolából, és az öcscsét a konyhában találja. A fiú serényen forgolódik a tűzhely körül.

– Mit főzöl?

– Még nem lehet tudni. Ha ilyen híg marad, akkor krumplilevest. Ha sűrűbb lesz, akkor paprikás krumplit. Ha viszont odaég, akkor sült krumplit...

– Hogy hívják Einstein gyerekeit?

– Zweistein, Dreistein...

– Mi a különbség a víz és az ikrek között?

– A víz H_2O, az ikreknél: Ó, há' kettő?

Megfejtők

Bibliai vetélkedő

Ferenc Beáta (Rát)
Román Bianka (Szürte)
Mágocsi Ilona (Fancsika)
Simon Anna (Munkács)
Simon György (Munkács)
Szabó Beáta (Bakos)
Tóth Gergely (Bakos)

A helyes megfejtést beküldők közül *Simon Anna* munkácsi olvasónk nyert könyvjutalmat.

Gratulálunk!

A válasz az újságban van

Butella Éva (Beregszász)
Mágocsi Ilona (Fancsika)
Román Bianka (Szürte)
Roszpopa Gabriella (Huszt)
Simon Anna (Munkács)
Simon György (Munkács)
Szabó Beáta (Bakos)

Könyvjutalomban *Román Bianka* szürtei olvasónk részesült.

Gratulálunk!

Delfin hátán a mennyországba

Az úszással hadilábon álló személyeknek kétszeresen is borsódzhat a hátuk, ha régi keresztény műalkotásokat tanulmányoznak, amelyek a delfint ábrázolják: nemcsak a halál majdnem mindig félelmet keltő tudata bolygatja fel lelkivilágukat, hanem az is, hogy haláluk után még egy ficánkoló delfin csúszós hátán is kell majd utazniuk. Az egészben azonban az a szerencse, hogy a dolgot csupán jelképesen kell értelmezni. A keresztény művészet egyetlen tengeri élőlényt sem ábrázol olyan előszeretettel, mint a delfint. A delfin a feltámadás és az üdvösség szimbólumává vált. Valamikor azt tartották róla, hogy a legerősebb és a leggyorsabb halfajta (régebben halnak hitték), és gyakran festették le, miként viszi az elhunyt lelkét a vízen át a másvilágra. Ha horgonnyal és hajóval együtt festették meg, akkor a keresztény lélek vagy pedig az egyház jelképét látták benne, amelyet Jézus az üdvösségre vezet a világ viharos tengerén át.